

INDIAN

SOUTH-AFRICAN JOURNAL LIBRARY
29 JUL 1952

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903

THE YOUTH THEY DID NOT MEET

The Mathematics

Of Morality

If the doing of an evil act justifies the performance of yet another evil act in reply, then the world has become morally a poorer world, poorer by two evil acts now done.

If we resolutely refuse to allow some evil done to us to provoke us to any answering evil, the world is still a poorer world for the evil action done to us still remains.

If, in reply to the evil done, there comes an unexpected deed of goodness, then the world, made poorer by the first wrong action, has had its lost wealth restored and, because a good act is a more potent thing than evil, the world has become positively enriched through someone who has the wisdom to use the weapons of the Christ joining battle with sin.

C Paul Gliddon.

THE International Arts Festival of Youth has ended in Durban. Before their departure, overseas delegates to the Festival have received a truer picture of the land they came to visit. The picture has been given in the form of a letter from a Natal non-European youth organisation which states that after coming to a country of nearly 13 million people they would otherwise leave with a "superficial picture" of the lives and culture of only their European hosts.

The letter explains that it would have given non-European youth the greatest pleasure to assist their European fellows in entertaining the delegates, but because that was denied to them, they chose the method of writing to each one in person. "It hurts us to hurt you with this narration of our sordid plight," says the letter after a survey of the history of race relations in South Africa, "but we must, for you have come to see South Africa, and this is South Africa." "You have no idea about our thoughts, our feelings, our problems. Your visit will be very deficient. You have come, we believe, to know us South Africans, our lives, call it our cultures. Instead you will leave with a superficial picture of the lives of only your European hosts."

The letter ends with the hope that these young ambassadors will present a truer picture of South Africa when recalling their experiences.

This is what has needed to be said. The International Arts Festival of Youth is a noble idea. Or that is to say it would be a noble idea if it were truly international. There has not been a single non white delegate to the Festival. And this in a world where coloured peoples predominate. The net result is that the Festival has added not a scrap to the bridging of the gulf between Africa and the world. That prejudice and discrimination can thus be deliberately fostered between young persons, many from outside South Africa, is a matter of the gravest moment. Under the circumstances it would be preferable for the organisers of the Festival to call it off in the future or at least refrain from describing it as an "international" gathering, for this is a manifest deception.

LATEST MATERIALS!

DOUBLE BORDER PAISLEY
CREPE-DE-CHINE 45" 5/6 yd.

EMBOSS GEORGETTES
all shades 45" 10/6 yd.

OPAL GEORGETTES
45" all shades 12/6 yd.

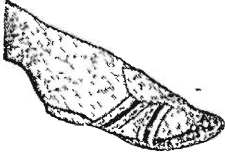
VELVET CHENILE
GEORGETTES 45" 15/6 yd.

44" PRINTED GEORGETTE
Spot & Floral Designs 45" 4/11 yd.

44" COLOURED GEORGETTES
4/11 yd.

CHAMPALS!

Ladies Latest Plastic Champals
all shades sizes 3 to 7 16/6 pair.
Colours: Green, White, Red,
Brown, Blue and Wine.

SAREES!

EMBROIDERED GEORGETTE
SAREES.
all shades £3/15/0 each.

WHITE COTTON SAREES
22/6 each.

GEORGETTE JARI WORK
SAREES £5-10-0.

EMBROIDERED SUEDE SILK
SAREES with borders 63/- each.

LADIES UNDIES

Huge range of SLIPS, NIGHTIES,
PANTIES, BLOOMERS etc.
Now unpacked.

Saree Borders, Jari Trimmings
Always In Stock.

CHAMPALS

Ladies Leather Champals
Size 3 to 7 11/9 pair.

BABY WEAR!

INFANTS KNITTED WOOL
SHAWLS 17/6 to 30/- each.

INFANTS COT BLANKETS
Pink & Blue 6/3 & 12/6 each.

INFANTS GEORGETTE
DRESSES SMOCKED
18/11 each.

INFANTS BOOTIES, BONNETS,
BIBS, PILCHERS,
all one price 2/11 each.

HOUSE - HOLD

Bedsheets 15/6 to 25/- each.

Pillow Cases plain 3/6 each.

Pillow Cases Embroidered
4/11 each.

Towels from 2/11 to 15/6 each.

Table cloths & Satin Bedspreads
at Reduced Prices.

MENS & BOYS

SHIRTS, PYJAMAS, SOCKS,
TIES, HANDKERCHIEFS Etc.
Specially reduced.

JAYBEE SILK HOUSE

39a MARKET STREET,

JOHANNESBURG.

P. O. Box 5169.

Phone 33-6229.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.

Managing Director: O. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary
and Criminal Investigation Department, S.A. Police.

Manager: MINDEN PLUMLEY., ex-Hendon Police College and Criminal
Investigation Department, New Scotland Yard, London.

Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out
In Strictest Confidence.

11/12 Pastena Chambers, Jeppe Street; P.O. Box 5199 Johannesburg
Phones: - Office: 22-7771. After hours: 24-4544.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had
at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion'
Phoenix, Natal.

બેઈએ છે
હાડકા

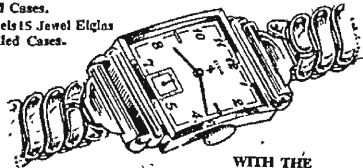
તમારાં સ્ટેશન કે સાઈડિંગ
પહોંચતા કરવા માટે
અમે ટનના
પા. ૭ આપીશું

ખાલી બેંગો રેલ કોચાઈ લરી પાછી મોકલી આપીશું
વધુ વિગતો માટે લખો:

THE
BULLBRAND
FERTILIZERS LTD.
SARNIA NATAL.

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel
Elgio De Luxe in Solid Gold and
Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins
in Gold Filled Cases.

WITH THE
NEW MIRACLE
DURA-POWER MAINSPRING

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.

Cor. Eloff & Market Sts., JOHANNESBURG.

The
New India Assurance
 Company Limited

for
FIRE, MARINE, LIFE, ACCIDENT
 1919-1950

31 YEARS OF SUSTAINED PROGRESS

The confidence of the discerning Public in the NEW INDIA is amply evidenced by the following records attained in 1949:

	Rs.	Rs.
Fire Premium	1,70,32,179	Life Business in force
Marine Premium	56,04,844	exceeds ... ..
Miscellaneous Premium	35,84,968	Assets exceed ... ..
Life Premium	2,88,79,302	Total claims paid over ... ..
		54,34,00,000
		15,36,00,000
		17,95,00,000

In the vanguard of Indian Insurance THE NEW INDIA offers matchless Security and Service in all fields of Insurance.

The
New India Assurance Company Limited

Cable & Telegraphic

Address :
 "RUSTOMJEE" or
 "NIASURANCE"

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.

Directors : Sorabjee Rustomjee
 Rustom Jalbhoy Rustomjee

Principal Controlling Officers in the Union of South Africa

Phone Nos : 25845, 29807 & 28513.—P.O. Box 1610.

74 Victoria Street, DURBAN, NATAL.

EXPERIENCED,
 RELIABLE
 AGENTS
 MAY APPLY

"NEW INDIA IN THE SERVICE OF THE NATION"

Telephone 2335.   Telegrams 'BRADFORD'

P.O. Box 110

LUSAKA, NORTHERN RHODESIA

**Bradford Clothing
 Factory**

Direct Importers and
 Wholesale Merchants

Clothing Manufacturers

Proprietor R. D. PATEL

Branch:

CITY STORE

Cairo Road, Lusaka

Always in Stock:

Piece Goods, Hosiery, Cutlery
 Enamelware, Stationery, Drapery,
 Crockery, & Wool.

Telegrams
 "META" Brokenhill.

Phone 298.
 P.O. Box 65.

MEHTA BROS.

(PROP. M. D. MEHTA)

Wholesale Merchants
 and
 Clothing Manufacturers

We specialise in
 Manufacturing
**OVERALL
 AND
 BOILER SUITS**

Supplied To Trades Only

The World's Best
OLIVETTI
 Typewriters (Portable & Standard)
 Adding Machines (Hand Operated & Electric) Calculators
 Portables with Hindi Keyboard from £29.
 The OLIVETTI Factory is now established in South Africa, therefore Stocks and Parts always available.
Contact Sole Distributors:-
PINCHEN & YOUNG (PTY) LIMITED
 (Olivetti Division)
 212/220, Mercury Lane Buildings, DURBAN.
 Phones: 20292, 23280, 28464. Telegrams: PINYON.
For ALL your Stationery Requirements contact Our Wholesale & Retail Stationery Dept.

B. I. S. N. Co. Ltd.
 S.S. Kampala arriving July 28. Sailing August 2 for Bombay
 Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.
FARES : DURBAN TO BOMBAY
 First Class single without food £75-15-0
 Second " " " " 50-13-0
 Inter-Class " " " " 34-3-0
 Unberthed (Deck) without food 21-3-0
 Muslim Special Food £11-10-0 Ordinary Food £5-0-0
 Hindu Special Food £10-3-0 Ordinary Food £4-5-6
 Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.
 Under no circumstances will unberthed passengers be permitted to keep on deck with them more than one bedding roll and one trunk for use during the voyage.
 For further particulars apply to—
SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.
 390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.
 Tel. Add.: "KARAMAT."

RUBBER STAMPS
 (8 HOURS SERVICE)
 ◆
PRINTING
 (DONE AT SHORTEST NOTICE)
Standard Printing Press
 GENERAL PRINTERS and RUBBER STAMP MAKERS.
 73 BEATRICE STREET,
 DURBAN
 ESTABLISHED 1927.
 PHONE 61006. TELEGRAPHIC ADDRESS:
 P.O. BOX 2782. "QUICKPRINT"

YOUR GARDEN'S SUCCESS—Begins with Good Seed
 Our Long Experience is your Guarantee
 Try our Famous
IMPORTED & GOVT. CERTIFIED VEGETABLE & FLOWER SEEDS
 Available in Bulk and Packets
A. B. NAIDOO & SONS
 (Established 1917)
 Stockists of:—
 GRAIN, FERTILIZER, HOES, PLOUGH PARTS, HARDWARE & GROCERIES at Competitive Prices.
 Phone 21213. Tel. Add.: "GREENFEAST."
 145 Brook Street, DURBAN.
WE SELL ONLY ONE GRADE OF SEEDS—ABSOLUTELY THE BEST.

EVERY FRIDAY from NAIROBI—

 A Constellation Leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of
INDIA and PAKISTAN
 This is the fastest, most direct and most comfortable route. IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.
 "CARGO ACCEPTED"

AIR-INDIA International LTD.
 P.O. Box 3006, NAIROBI. Cable: "AIRINDIA."
 For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines.

DHIRUBHAI P. NAIK
 Insurance & General Agent
 For Life, Fire, Burglary, Riot, Accident, Plate Glass, etc.
 Representative: National Mutual Life Asso. Of Australasia, Yorkshire Insurance Co. Ltd.
 Consult Us For Your Income Tax, Personal Tax, Revenue Clearance Certificate And Immigration Matters.
 Telephone: 33-9033. 29e Commissioner Street, JOHANNESBURG.

INDIAN OPINION

FRIDAY, 25TH JULY, 1952

God Helps Those Who Help Themselves

THE report of the firm stand proposed to be taken at the annual conference of the British Labour Party to be held at Morecambe (Lancashire) from September 29 to October 3, on the question of South Africa's Apartheid laws and the proposed Central African federation without the mandate of the non-European inhabitants of those territories, is very heartening. The time is certainly long overdue for thinking people of the world not to sit quiet but to make their voices heard in the most emphatic terms against the reactionary forces that are at work in South Africa in particular and the African continent in general. A very serious view needs to be taken by the outside world of what is going on at present. A matter that is going to detrimentally affect world peace can under no circumstances be regarded as any one country's domestic concern. The Apartheid policy pursued by the Union Government has outraged the feelings of the non-Europeans beyond redemption. It has become a question of life and death for them and they are beginning to feel more and more that death is better than to live in the conditions the arrogant White rulers propose to keep them. The root cause of all the trouble is that fundamental principles on which man's life should be based are being sacrificed for narrow selfish interests. That is what has been done in the case of the Entrenched Clauses

in South Africa's Constitution. As important as the report from Britain regarding the stand proposed to be taken by the Labour Party is the report of an appeal made by a group of forty South Africans to their own fellow-countrymen to retrace the reactionary steps that have been taken by them. They have drawn attention to the "most calamitous consequences the continuance of such a policy will have on our country and our people." They have found

"that the good name and the fame that we have gained in the world has largely disappeared;

that our people are being regarded with mistrust and often with contempt by the outside world;

that the non-European population has lost confidence in the goodwill and sincerity of our people and has lost faith in our given word.

that the highest Court of Law is being treated with contempt.

that the Entrenched Clauses which our own leaders wrote into our constitution, are being treated like scraps of worthless paper."

These are all matters which merit the most serious consideration not only "in the sacred interests of our country" but in the far greater interests of world peace.

These voices coming from overseas as well as from within the borders of our own land are like a silver lining to the very dark clouds that are threatening us. These voices need to increase both in number and in volume.

But nothing comes to those who are not prepared to sacrifice for the things they cherish. Those of us who truly believe that our self-respect has been wounded by the present policy of the Government and profess to respect and to abide by the moral law of God should consider no sacrifice too great to stand by those convictions. God helps those who help themselves. If we succumb to our weaknesses and submit to man-made laws, however unjust and immoral they may be, for material interests, we are guilty of

violating the law of God and in that case God will certainly not help us nor shall we deserve any help from Him. If on the other hand we surrender ourselves completely unto God and refuse to submit to the degradation we are subjected to at the risk of all our material possessions including our lives He will surely help us in His own inscrutable ways. The reports we have referred to in this article are manifestations of such help. It should encourage us in our present crusade.

NOTES

Apartheid For Scouts

IF scouting tries to break down apartheid and to run mixed troops, there will soon be no scouting for anyone of any race, writes Mr. John Thurman, Camp Chief of Gilwell, England, in the British periodical, the 'Scouter,' the headquarters gazette of the Boy Scouts' Association. Mr. Thurman, who recently visited the Union, was commenting on the attitude of some people in England who tried to make out that a country with an apartheid policy could not have genuine and worthwhile scouting for all its races. "Do not accept all that is written about South Africa and its affairs without remembering that there is another, and often most important, side to the picture," he advises. "It is impossible to compare scouting in Britain with scouting in a country with a totally different situation and at the same time find British ways immediately applicable. Mixed troops would not find favour with Europeans, Natives, Coloured people or Indians in South Africa. These people have the sense to realize that such a scheme would be unworkable. The foundations of scouting in the Union are sure and, after expansion and development, will make a real contribution to the nation's life," he said.

Race Groups Co-operating Well

Mr. E. P. Fowle, the Chief Scout's Commissioner for South Africa, told the 'Cape Times' that the four race groups in the Union were co-operating well. The Secretariat had now been centralized in Capetown, and the

next objective was the centralization of training control. This would mean parity of standards in the ability and qualifications of officers in the four groups. A joint meeting of the four Chief Scout's Commissioners would be held at Durban early next month, he said.

Wrong In Principle

Apartheid is wrong in principle and it should be tolerated the least of all in scouting. If the different races are working in harmony in South Africa it does not necessarily mean that they do not resent the policy of Apartheid. They have reconciled themselves to it as they have done in the case of many other things. If Apartheid is forgotten during the time of trouble like war where is the sense in it being nurtured during the time of peace? We do not agree with Mr. John Thurman that "if scouting tries to break down Apartheid and to run mixed troops there will soon be no scouting for anyone of any race." If Apartheid is broken down, we believe, there will be scouting in the true sense of the term.

Society Is But The Product Of The Home

Youth's concern with society and the very important part it must play in the years ahead, was stressed last week, when Councillor Mrs. Mary Asher addressed International Arts League of Youth delegates on "Society is but the product of the home." Mrs. Asher said: "We have been told again and again by the gloomy prophets of the world that youth is so headstrong, so irresponsible,

that all is well nigh lost as far as the future is concerned. I do not believe this. Where youth seems to have failed, where youth is blamed should not we elders be held responsible for allowing them to be born into a world of chaos and uncertainty; into a world almost wholly lacking in goodwill and tolerance; into a world where the peoples of every land seem to be drifting without a lifeline or a guiding star to steer them into peaceful waters. "You can do much to bring order into a world whose civilisation has been almost destroyed by two devastating wars. But it must begin with yourselves in your own homes. Each individual home is a miniature State, and in making its contribution, adds immeasurably to the well-being of society within the State."

S.A. Indian Question To Go Before U.N.

The office of the Indian High Commissioner in London issued a report from New Delhi which said that there have been talks between the Indian delegation at the United Nations headquarters and the Acting Secretary General of the United Nations on the subject of the South African Government's attitude to the suggested tri-partite conference to solve the six-year old Indo-South African dispute. The report said that India may press the United Nations to make the next move in regard to the question of the treatment of Indians in South Africa. Thus, the High Commissioner's office said, had become necessary since the South African Government had repeatedly flouted the United Nations resolutions on racial discrimination in the Union.

Offensive Words In History Books To Be Expunged

The Director of Education of Natal, Mr. C. M. Booysen has informed the Natal Indian Congress that he is instructing

teachers of "history in schools to expunge the words and lines to which offence has been taken by the Indian people. Recently the Natal Indian Congress wrote a letter to the Director of Education drawing his attention to the use of the word "coolies" in three history books. Congress also pointed out that Mr. D.C.R. Clear in his book observed that coolies "constitute a serious menace to the prosperity of the Province" and Mr. W. Skinner likewise expressed the view-point that the presence of "coolies . . . constitutes one of the dark clouds

which threaten the future of South Africa." The author of the third book which referred to Indians as "coolies" is Mr. F. A. Steytler. In his letter to the Natal Indian Congress Mr. Booysen says that he has already "written to the publishers of 'Our Country' by D. C. R. Clear informing them that unless the offending passages are omitted, no further supplies of the book will be ordered for use in Natal Schools. I am taking similar action with regard to the other two books."

(Continued on page 278)

U.K. LABOUR PARTY ON APARTHEID LAWS

AN attempt to get the British Government to raise the question of South Africa's Apartheid laws before the United Nations General Assembly is to be made at the annual conference of the Labour Party to be held at Morecambe (Lancashire) from September 29 to October 3.

The Walthamstow (East) Branch of the Party, which is urging an immediate approach to the United Nations, was the subject discussed by the conference.

It has submitted the following resolution: "This conference declares its sympathy with, and support for the victims and resisters of the racial discrimination and segregation policies to which the coloured populations in South Africa are being subjected by the Government of the Union.

It condemns such policies as a negation of ordinary human rights, and as a flagrant violation of Article 13 of the United Nations Charter and a further menace to world peace in their inevitable worsening effect upon inter-racial relationships throughout the world.

"This conference therefore urges the Parliamentary Labour

Party to bring pressure upon the Government to take immediate steps to raise the matter before the Assembly in the United Nations."

Article 13 of the United Nations Charter says: "The General Assembly shall initiate studies and make recommendations for the purpose of (a) Promoting international co-operation in the political field and encouraging the progressive development of international law and its codification, and (b) Promoting international co-operation in the economic, social, cultural, educational and health fields and assisting in the realisation of human rights and fundamental freedoms for all without distinction as to race, sex, language or religion."

The Paddington South branch wants instructions to be given to the British delegates at the United Nations to "take a stand against the policies of the South African Government instead of abstaining as we have done in the past, for example on South-West Africa and the treatment of Indians."

There are altogether 12 resolutions condemning South African policies regarding colour

questions. These appear in the agenda of the conference.

Central African Federation

Eight draft resolutions on Central African federation, including one suggesting that a mandate should be organised by the United Nations to test Native opinion in the three territories concerned, also appear on the agenda.

The Portsmouth (South) branch proposes this resolution for discussion and adoption.

"This conference is positively opposed to any federation of African territories without a mandate from the populations of those territories."

It suggests that this mandate be organised by the United Nations when that body is satisfied that the Native population is aware of the significance of federation.

The Leith branch says that the interests of the Africans must be paramount, and thus a federal scheme for Southern Rhodesia, Northern Rhodesia and Nyasaland must be based on the will of the African population as expressed through their political and trade union organisations.

Newcastle-upon-Tyne (Northumberland) wants the Labour Party conference to declare its "determined opposition to the proposed federation, and to instruct the National Executive Committee to organise and campaign against it as long as the present Tory Government clearly shows that it holds in contempt the open and unanimous opposition of the African people of the two northern territories."

The branch further expresses the belief that "such blatant disregard of African opinion will have the most serious repercussions throughout Africa, and that no paper safeguard in the Federal constitution, as has been instanced in the case of South Africa, can prevent the sacrifice of African economic and political development to the pursuit of narrow European interests."

Save Money On FURNITURE

SPECIAL WHOLESALE DEPARTMENT TO CATER FOR STOREKEEPERS

Write for Price Lists and Illustrations of Factory-made Furniture:

Bedroom Suites, Diningroom Suites, Lounge Suites, Office Furniture, Kitchen Furniture and Occasional Furniture

You can also send Customers to our Showrooms to be served on your behalf or sell to them from our Catalogue which we can supply on application.

SIMPLEX FURNITURE FACTORY

(PTY.) LTD.,

64 Alice Street,

DURBAN.

C O L U M N

BY
O
B
S
E
R
V
E
R

The Bread-Line Again?

ECONOMIC news this week is far from heartening. The first item concerns the pay-offs in Durban. Several Durban manufacturers are reported to have paid off large numbers of workers as a result of what is euphemistically termed "buyer resistance." What this means when translated into plain language is that the general increase in prices leaves the consumer with less to spend than he had before. Therefore something must go by the board. The less buying, the less production need and hence the less workers required. Non-Europeans are, as one would expect, the first to be affected in the staff reductions. What is the outlook for them? With their wages insufficient to enable them to put anything away in the bank, it means that they must rely upon the meagre unemployment benefit, if they can get that.

And anyway it's a vicious circle. When workers are sacked because of decreased production it means that they will have less money to spend themselves and that means they can buy less, which means there is less demand for production, which means.... Can anything be crazier?

Post-War Promises

Ever since the close of the last war we have been waiting for the new world. The politicians told us when they wanted our blood and sweat and tears, that after the war things were going to be different. There would be no more poverty, no more unemployment, no more oppression. And what now? They've had seven good years in which to show something; and yet all we do now is sit around and wait for the war, or if not that then the depression.

The second little item is our old friend the meat shortage. During the war meat farmers in South Africa had a high old time slaughtering cattle left, right and centre to provide the victuals for

the troops passing through Union ports. The upshot was that there was no prime stock left and over the years breeding has declined. So now we have the queues and the housewives complaining that there is nothing to give the family. What is to be done? Well, its simple. During the period of the war-time meat famine in Britain, the British Vegetarian Society produced a plan for the Ministry of Food which showed that if the public could be persuaded to abandon a meat diet, then with the use of local and imported grains and vegetables, the amount of calories available to the citizen would be three times as much as that provided by meat. To produce a thousand calories in meat form it takes three thousand calories in vegetable form. Why not skip the transfer from vegetable to meat and take the calories from the vegetables, straight? The Ministry of Food wasn't interested. Is Mr. Louw?

Sugar, Sugar, Everywhere

Natalians passed for a few months recently through a vale of mystery. They live, so their eyes tell them, in the midst of a veritable sea of sugar-cane. Yet there was little or no sugar to be had. The position is somewhat better now. Mr. Eric Louw, the Minister for Economic Affairs, on holiday in Eshowe last week lifted the scales from our eyes. The consumption of sugar in South Africa he said, was increasing at such a rate that a greater area of land would have to be put under sugar-cane shortly or otherwise we should have to import sugar from overseas.

If this is true, and there is no reason to doubt it, then it would seem that the old adage—"the more you have, the more you want," applies here too. Sugar is an interesting and essential part of a balanced diet. But surely not in the quantity in which it is apparently consumed in the Union. In ten years, so Mr. Louw predicts, South Africa will be putting 800,000 tons of sugar per annum into its stomach. This seems a bit much. Dentists say that too much sugar is bad for the teeth, doctors say it is dangerous for the system. What then should a good Food Minister do? (have we got a Food Minister?) Should he encourage the growth and consumption of more sugar? Or, should he tell the people that it's bad for them? and leave it at that. If there is less candy in the shops and less fancy cakes at the ladies' bridge parties, maybe there'll be less folks in the consulting room too. But then how will the doctors feel about that?

"Economy, whether public or private, means the wise management of labour, mainly in three senses; applying labour rationally, preserving its produce carefully, and distributing its produce seasonably."

RUSKIN.

Know Your Civilisation

France is supposed to be a country of the highest civilisation. Yet at a trial there recently, Jean Witner, a young conscientious objector, was sentenced to 15 months' imprisonment for refusing to handle a rifle whilst doing his military service. France has no clause in its military service acts which provides for conscientious objection. That is bad enough. But this was the *third* time that the same young man had been before the court. For the same "offence." The 'Manchester Guardian's Paris correspondent reported that there did not seem to be any reason in law why he should not continue to be sentenced to successive periods of imprisonment until he becomes too old for military service. When the accused was asked to explain himself, he was roughly cut 'short in the middle of his first sentence by the judge wit. the worlds: "Don't begin a speech. Why didn't you obey?" To this the accused replied: "I am a minister of the gospel." The judge went on: "Well, and what then? That doesn't interest us, we're not in church."

Mahatma Gandhi once said that a civilisation was to be judged by its treatment of minorities. On this score France doesn't show up too well.

No Answer

The situation at Umhloti just goes to show how frighteningly dependent we are upon the gadgets of machine civilisation. The telephone system has failed at Umhloti because there is nobody who is prepared to operate the exchange there for the salary

offered. This means that the whole neighbourhood is without telephonic communication and it has set the population in an uproar. "How are we to order goods from town? How are we to receive the instructions of guests wishing to stay at our hotels? How are we to live like this?" The plight of the people of Umhloti is indeed distressful. But it makes one think of the state we would be in if some unfriendly fellow dropped a bomb (even a small one) on the Central Telephone Exchange—or the main power station—or any of the big reservoir dams.

TROUBLED WATERS

By JOHN O'HIND

This book deals with that period of Indian history when three empires were at a clash with each other the Indian Peninsula. The Mughal Empire was breaking up; the Maratha Kingdom was declining; and the British were establishing the selves. The story is full of suspense, keeping the reader engrossed in the acts of heroism and valour, naval bombardment and privacy on the high seas, escapades, a chase with bloodhounds, and romance. Order your copy as soon as possible, as there are only a few copies on sale at our office.

Price 10s.

Available at:

'Indian Opinion',
P/Bag, Phoenix, Natal.

P.O. Box 96.

Phone 24471.

To Furnish Your Home Economically
See

LALA BABHAI & CO. (PTY.) LTD.

107 Prince Edward Street, DURBAN.

Stockists of:—

NEW & RECONDITIONED FURNITURE & HOUSEHOLD EFFECTS, RADIOS & RADIOGRAMS, MUSICAL INSTRUMENTS, SEWING MACHINES & OFFICE FURNITURE Etc.

Exporters and Commission Agents for Natal Fruit and Vegetables. We specialize in green ginger and Indian Vegetables. Wholesale only. Write for particulars Box 96, Durban.

SWEETMEATS

PURE

WHOLESOME

HEALTHY

★ APPETISING—

- ★ DISTINCTIVENESS of Flavour.
  - ★ Combined with INGREDIENTS of the PUREST QUALITY go into the making of our SWEETMEATS.
- ★ Made by our experts whose knowledge and experience of the delicate art of preparing these Oriental DELICACIES.
- ★ Assure YOU of the most PALATABLE SWEETMEATS money can buy any where in SOUTH AFRICA.

અમે દરેક ભલની મીઠાઈઓ બનાવીએ છીએ
બધાર ગામના કોઈકને સંભાળવી તાકીદનું ધ્યાન આપીએ છીએ.

- ★ Great care is exercised in the PACKING and DISPATCHING of country and foreign orders.
- ★ WE assure you of PROMPT, HYGENIC SERVICE with the GUARANTEE of SATISFACTION.

HOME MADE SWEETMEATS

We specialise in:

Birthday Cakes, Wedding Cakes, High Class
Fruit Cakes, Pastries, and Naan etc.

Victory Lounge

(Cnr: Grey & Victoria Streets,)

Phone 24965 — DURBAN.

Stocked by all good Tailors

Albein Serges

and

Beintex Suitings

TRADE ENQUIRIES ONLY

BEINASHOWITZ BROS.

WHOLESALE WOOLLEN MERCHANTS

333 Pine Street,

DURBAN.

Box 2689.

Tel. Add.: "SUITINGS."

Phones: 20063 & 63512.

A PHILOSOPHY OF HEALING

III—SICKNESS, HEALTH AND HEALING

By C. W. M. GELL

(Concluded from last week).

AS a second possible drawback, I would counsel both patients and their relatives to approach large public healing services with great caution. I do not doubt that some authentic and permanent cures are effected at these services, though many claimed as cured later relapse when their emotional stimulus dies down. But there is a reasonable possibility that these cures could be effected by methods less open to abuse.

First among these abuses I would mention the misleading emphasis so often put upon the patient's faith. As we have seen, there can be cures without real faith and real faith without cure—and in these services it is not faith at all which is in issue, but suggestibility (i.e. faith in the cure or the healer, not in God). As a result some are praised for their faith who do not deserve it and this many lead others into equating faith with a hysterical emotional state, which is sensibly enhanced by the publicity and the crowd. Others may be depressed at their lack of faith, who are merely not very suggestible. Some of these may suffer permanent spiritual injury. Of course, the dangers inherent in this misuse of faith are largely eliminated if the patient and his friends understand the position; then their suggestibility is also greatly diminished and with it their chances of a cure in these circumstances. It is, for instance, Dr. Weatherhead's opinion (based upon evidence which he discusses at some length) that the percentage of failures at Lourdes make it negligible as a healing agency and that any stream in Britain could boast as high a proportion of cures as the stream at Lourdes, if patients came in the same number and in the same psychological state of expectant excitement. Against the very same proportion of cures at any large public assembly must be weighed the emotional and spiritual implications for the great uncured majority, especially since there is virtually no pastoral contact between the crowd and the healer.

Again, just because there is almost certainly no previous contact between the patient and the healer and therefore no opportunity for the latter to consider the patient's spiritual health or emotional maturity, there is a very real danger that God will be invoked merely as a means to man's end and that the cure of the visible symptom (e.g. a paralysis or a nervous 'tick') will leave the inner disharmony unhealed, only to break out later in some new and more distressing disability. Each time such a temporary cure occurs and is followed by a relapse, a real

cure is more difficult to achieve.

These objections do not apply to individual treatment by a healer. Despite occasional startling exceptions, a serious condition usually requires time to heal and the long connection between healer and patient allows the former to discover (either consciously or intuitively, as his gift may be) something of the personality of his patient and the deep causes of his distress. There is also time for the sympathetic co-operation of doctors and ministers of religion, and any healer who rejects genuine co-operation is suspect. Thus the whole man can receive attention.

I have said earlier that non-medical healing is an expression of psychic force. Whether this is made manifest by the laying on of hands, by prayer, by spiritualism or by any other method is immaterial. The healer is merely a vehicle or channel for the healing force. Himself open (consciously or unconsciously) to what we call God, he is the means of connecting the patient to forces of the supernatural world which may work what we, in the context of this world, call a miracle. The keys of the Kingdom are faith (in the fullest sense) and love, towards God and man. Whatever his methods—and each healer usually discovers the one appropriate to his gift by experiment—the healer is trying to raise the level of his patient's consciousness until he becomes aware for himself (consciously or unconsciously) of the forces of the supernatural. Since some healers affect one constituent of the personality more than another and since each patient's needs are individual to himself, some patients will respond to one healer and some to another. Few healers can tell without trying whether a patient will respond to their treatment, even though they may have cured an apparently identical symptom of disease in another patient. And no healer, that I know, is without a considerable number of failures. These do not invalidate his authentic gift which proves itself in his successes. The failures merely indicate that as between those patients, that healer and God not all the laws of a successful cure have been fulfilled.

I want to stress that the healer operates by surrendering himself to the power that comes to him intuitively—that is, he open

himself to co-operate with God. It may frequently happen, as happened to me, that the intercourse between healer and patient results in the latter attaining a new level of intellectual and spiritual awareness. But there is no parallel between this and the "transference" that takes place between a psycho-analyst and his patient.

In a really terrifying article in the 'British Medical Journal' 11th August, 1951, a psychologist described how the patient can be subjected to "a variety of insults, psychological and physical" aimed at achieving emotional explosions which break down previously conditioned behaviour patterns. The writer went on to describe how the analyst (with the best of intentions) may seek to "indoctrinate" his patient during the period of increased suggestibility after emotional shock with a better philosophy towards life. The writer considered that similar techniques have been employed by certain religious groups to obtain conversions, which may be perfectly "genuine" and stable, and suggested that such techniques may be used for totalitarian indoctrination—hence, possibly, the otherwise incomprehensible behaviour of the accused in Communist public trials.

Now, if there is an analogy between these methods and healing, it is rather with the man who conducts large healing services (the BMJ writer referred back to John Wesley) than with the healer who works individually. The latter may, of course, try to indoctrinate his patient, but in the absence of shock procedure or the dramatic atmosphere of mass meetings he will mostly have to rely on persuasion or argument which the patient may or may not accept. Hypnotism is being used increasingly less therapeutically and is subject to definite limitations which Dr. Weatherhead notices at some length. And, as I will explain, the healer cannot consciously direct the power that flows through him. Unless he employs some abnormal method (as Mesmer did), he is not more capable than any other man of deliberate indoctrination.

Healers, like other people, vary tremendously. Some are cultured and intelligent men and women who have thought deeply about their gift and evolved a philosophy of life which embodies it,

They may tell their patients something or nothing of this. Other healers are unable or unwilling to think out the intellectual and spiritual implications of their gift. But, whichever is the case, it seems to affect the potency of the power which flows through them little, if at all. What they, one and all, have primarily to offer is their gift—their ability to pass on (if all the conditions, known and unknown, are fulfilled) the power which operates through them and which, affecting variously the patient's physical, intellectual or spiritual centres, may produce an alleviation or cure of his condition. The healer (or the patient) may by his mode of living or his thoughts block or impede the flow of the healing force; but he cannot direct its impact, will its contents or tamper with its consequences. That is to say, he cannot use it for "indoctrination."

Healers of the type I am describing cannot handle large numbers of patients. It would be wise, therefore, to use them for those cases which are not yet curable by or are not readily responding to other methods of healing. But for such cases, especially if used in co-operation with doctors, psychologists and ministers of religion (as may be appropriate in each case), they do open up immense possibilities of hope. The time is long past for doctors, ministers and the lay public to realise that a great number of people are suffering who possibly do not need to suffer, if all the healing agencies available to man would discard those of their differences which are unreasonable and would combine with one another in the alleviation of distress. This is the challenge of Dr. Weatherhead's book. I would close these articles with a word for those who continue to suffer. All the great religions have dealt with the problem of suffering and you may find comfort in one of their solutions. Certainly some of us have to pay the penalty of the human family's ignorance, folly and sin. If I were to fall ill to-day with the same illness that I contracted seven years ago, it would be unlikely to have such serious or prolonged repercussions, because knowledge of how to deal with it has advanced. Little by little mankind learns more of the laws of healing, both natural and supernatural. On the possibility of preserving spiritual health in spite of the body's sickness (and sometimes ill-health brings a man to think on spiritual things for which he found no time when he was physically fit) Dr. Weatherhead has some heartening things to say.

The lesson of the Cross surely

is that suffering, far from being wholly evil, may have immense creative power; and in a lesser degree that is witnessed by the lives and courage of many invalids. Some teach that suffering is a punishment, either for our earlier sin or another's (for we are all of one family, members one of another). And it may be so, since God does not capriciously interfere with the law of cause and effect although an understanding of His mercy alters its significance. Others with at least equal truth teach that, like pain in the body, suffering is intended as a lesson warning us of a disharmony within our personality. In itself suffering is a-moral. We may use it to increase our spiritual insight and thus move towards harmony, or we may fight it with resentment and a feeling of injustice. We may choose to learn the lesson of suffering by accepting it and trying to ascertain the truth to which it is pointing; or we may learn that lesson slowly on the physical level by the continuance of the pain and discomfort in our body and mind. Truth is the description of an immutable law, whose action will affect us whether we accept it intellectually and emotionally or not. If we decline to try to seek out the truth, pain and disharmony will slowly and inexorably drive us towards it, but we can arrive

there more quickly by seeking on the intuitive and spiritual levels.

As my London healer said: "The failure of a cure is due to one of two causes. Either the cure is not the next step in the patient's progressive growth; or the patient has not found the healing energy suitable for him." There may be a cure for you which you will yet find. No human agent can definitively pronounce you incurable. But, again, you may not discover it in this mortal life, because it is not yet part of the pattern of your spiritual growth. Each of us has to tread his own road.

Man is a fragment of immortal spirit moving towards an eternal destination. There is profound wisdom in the injunction "Seek ye first, the Kingdom of God." If you will do that, learning to cooperate with God and opening yourself to His power, health may be restored to you. But, even if it is not, you will be able to use illness to help you on yet another stage of your spiritual pilgrimage and thus to extract from it its divine content. Death is not the final triumph of disease and ill-health, but a further and necessary step in our pilgrimage. And it comes to all of us, the healthy and the suffering, as the final guarantee of the transitory nature of the things of this world and as the gateway of the Kingdom.

NINETEEN RESISTERS ACQUITTED AND FURTHER ARRESTS

NINETEEN non-Europeans arrested in the European section of Northend Post Office, Port Elizabeth, on July 5, were acquitted in the Port Elizabeth Magistrate's Court on Friday on a charge of obstructing the business of the Post Office.

The Magistrate said that there was no evidence to support this charge.

The senior public prosecutor said that the charge had been put that way because there were no specific regulations relating to Post Office segregation.

In evidence the Postmaster said that they had entered the post office in a group, and approached the European section. They said that they were defying the "Apartheid laws" and refused to leave.

Answering a question by the Magistrate, he said that there were no Europeans at the counter when the non-Europeans entered. They did not hinder the work of the Post Office.

The Magistrate said that according to this evidence there was no hindrance or delay to support the charge that they did

"wrongfully and unlawfully obstruct the business of the Post Office."

Another batch of 21 Natives, charged with using the European entrance at the New Brighton Station on July 5, were fined £6, with the alternative of 30 days imprisonment, half the sentence being suspended for six months.

A further 22 passive resisters were arrested on Friday at New Brighton Railway Station, and 19 at the Korston Post Office.

The prosecutor has not yet decided whether to charge those arrested at the Post Office. The others were remanded to August 1.

Fifty Sentenced At Boksburg

Thirty Natives and 11 Indian resisters were sentenced on Monday, July 21 at the Boksburg Magistrate's Court by Mr. Louw to a fine of £1 or seven day's imprisonment. One of the men paid the fine. They were charged under the Pass laws and the Boksburg location regulations.

Arrests In East London

On Sunday, July 20, 30 Natives including two women were arrested in East London for being out without passes. The Natives stood in Oxford Street in cold weather. A police van drew up and they were asked whether they had passes. They answered

"No" and were taken to the charge office, and from there to prison.

In Port Elizabeth 38 more Natives were arrested on Friday, July 18 for defying the apartheid laws. This brought the total arrested since the beginning of the campaign to 251.

MAHATMA GANDHI MEMORIAL TRUST

AS Chairman of the Gandhi National Memorial Trust I write to invite the co-operation of all those individuals and corporations in different parts of the world who may have received letters from or on behalf of the late Mahatma Gandhi. The Memorial Trust is an organisation which helps and promotes numerous activities, particularly in the social, economic and medical fields in which Mahatma Gandhi was interested. The Trustees include some of the leading men and women of the country. One of the objects of the Trust is the preservation of places and articles associated with Mahatma Gandhi and particularly his correspondence. He was an exceedingly good and regular correspondent and throughout his active life of nearly sixty years he wrote and replied to letters in his own hand. The number must run into thousands. It hardly needs stressing that this great volume of correspondence should be preserved for posterity. The Memorial Trust has arranged for the making of micro films and photostats of the letters. A large number of letters and documents available in India has already been microfilmed and photographed. This appeal is addressed to those outside India who possess letters from Mahatma Gandhi. There is of course no compulsion in the matter. On the other hand there would be few who would not wish to cooperate in the good work of preserving the sacred memory of Mahatma Gandhi through his letters.

Would those who have letters and are willing to help kindly send them by registered post to the Secretary, Gandhi National Memorial Trust, 5 Mansingh Road, New Delhi (India), marking packets with words "Gandhi Letters." The microfilms and photostats will immediately be taken of the letters and the originals will be carefully returned to their owners. Letters donated to the Memorial Trust will be gratefully accepted and in all such cases photostat copies of letters will be sent to owners at the earliest possible opportunity. But where the Trust has not been asked specifically to keep letters, the originals will be returned.

Mahatma Gandhi's letters were always a source of inspiration and comfort to their recipients. Their publication therefore in some form or other would be of great public benefit. The Trust may therefore decide to share them with the world public. But the wish of the owners who may not desire the contents of their letters to be made public will be scrupulously respected.

Your truly,

Sr. G V. MAYLANKAR,
Chairman, Gandhi National Memorial Trust and Speaker of the House of People, India.

5 Mansingh Road,
New Delhi.

Phone
Day 24169

Phone
Night 833549

L. RAJKOOMAR (PTY.) LTD.

14, CROSS STREET, DURBAN.

Funeral Directors and Manufacturers of all classes of Coffins and Wreaths

Contractors to the INTERNATIONAL FUNERAL COMPANY, LIMITED.

Reg. Office: 14 CROSS STREET, DURBAN

Country Orders for Coffins and Wreaths, accepted by phone and despatched by rail at the shortest notice.

SUNBEAM

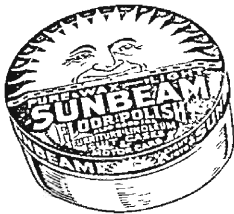
gives a lasting shine!

Housewives realise that cheerful and clean-looking homes make for contented and happy living - and Sunbeam gives a brighter, more lasting shine! With such ease a *little* Sunbeam spreads over a *large* area, quickly giving a lasting shine to floors and furniture.

It is easier to work with, shines brighter, lasts longer!

FOR BRIGHTER FLOORS
AND LIGHTER WORK
Always ask for

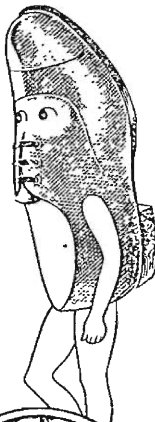
**SUNBEAM
POLISH**

Shines... and shines... and shines

79 5204 3

"Nugget every
day - that's
how I keep
my young
looks."

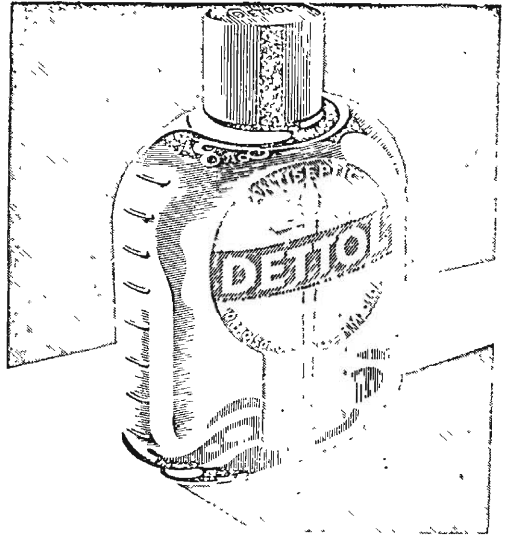
Even though your shoes may look clean, never neglect the DAILY dose of Nugget. That's the secret that p-r-o-l-o-n-g-s the life of your shoes.

"That's right Sir,
it's the regular
daily dose
that does it"

There's a Nugget Shade for every shoe that's made!

AA357

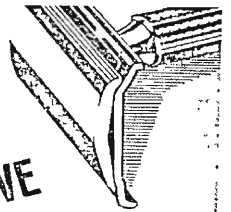
Brutal to germs, but kind to you

Here is an antiseptic several times stronger germicidally than pure carbolic acid, and yet non-poisonous and safe. A child could use it. To the germs that cause and spread infection, 'Dettol' is deadly:

a swift and ruthless killer. But to you, and to the delicate tissues which the germs invade, 'Dettol' is kind and gentle. Ask at your chemist or store for 'Dettol' and use it promptly to prevent infection.

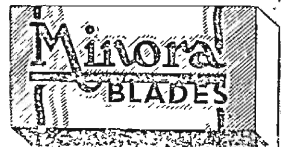
NECKITT & COLMAN (AFRICA) LTD., P.O. BOX 1097, CAPE TOWN

SAVE MONEY
AS YOU SHAVE

Every Minora blade gives you more shaves, because Minora blades are made from the finest steel. They last longer because they stay sharp longer, saving you money all the time. You get four Minora blades for only sixpence. Look for them in the red, white and yellow packet.

4
BLADES FOR
6d.

INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Nagpur July 14.

REFUGEES POURING FROM EAST BENGAL

PASSPORT system between India and Pakistan and the recent development in the movement of population between the two countries figured in several queries raised in the House of the People. It was indicated by the Prime Minister that the passport system may come into effect by the middle of September and nearly 90 per cent of agreement was reached in the negotiations being carried on in Karachi between the Governments.

Mr. Nehru disagreed with the view that the issue of passports had a bearing on migration between East and West Bengal. What propelled the movement now in East Bengal was the deterioration that had set in the economic condition, he said.

Sterling Example Of Loyalty

A sterling example of loyalty and devotion to the State was brought to light when Mr. C. D. Deshmukh, the Finance Minister, informed the House of the People that he "common man" who had undertaken last year to make an annual payment of Rs. 5/- to the State had kept his word. This was a poor peasant from Ratnagiri (Bombay State) who wrote to the Finance Minister last year that he was not making any contribution to the State which exerted so much to promote his welfare and therefore he will contribute Rs. 5/- annually to the Central Exchequer. Members cheered when Mr. Deshmukh disclosed that the peasant came from his part of the country.

Special Facilities To President

Sitting in his study at Rashtrapati Bhavan the President can now follow the proceedings in Parliament. A loud-speaker has been fitted for the personal use of the President and connected with the sound system of Parliament.

Linguistic States

Prime Minister Mr. Nehru reaffirmed in the House of the People that the Government of India were prepared to go ahead with the creation of any particular linguistic State, given a fair measure of agreement among the parties concerned

in regard to major matters. This was while he was intervening in the debate on a private members' resolution on the subject. The Prime Minister observed that Government were not prepared to take up the question of creating linguistic provinces in the whole of India, but were, however, ready to take up the issue of any particular State.

The Prime Minister declined to consider proposals for the disintegration of Hyderabad State, which he declared would be exceedingly undesirable, unfortunate and injurious.

Resolution Defeated

By 261 votes against 77 the resolution sponsored by a Communist member, to redistribute the States on a linguistic basis was defeated in the House of the People.

No Breach Of Privileges

The recent arrest of Mr. V. G. Deshpande, Member of the House, under the Preventive Detention Act did not constitute a breach of the privileges of the House. This was the view held by the Privileges Committee of the House of the People of which the Chairman is Dr. Katju. The Committee also came to the conclusion that the intimation of the arrest of Mr. Deshpande was communicated by the District Magistrate to the Speaker with as much expedition as was possible in the circumstances and therefore there was no breach of privilege on that score. The privileges issue arose as a sequel to Mr. Deshpande's detention over incidents following an attempt at an inter-communal marriage.

Jammu's Status

Pandit Premnath Dogra, President of the Praja Parishad, has declared in a statement that his party stood for the complete accession of the whole Kashmir State to India. Should the Kashmir leaders stick to limited accession, the Parishad would then stand for integration of Jammu with India like other Part 'B' States.

Jammu Muslims Anxious To Return

Those Muslims from Jammu, who had migrated to the neigh-

bouring districts of Pakistan in 1947 and since then been living as refugees in the "Azad Kashmir" regime are desirous of returning to their original homes. This is gathered from private despatches said to have been received at Jammu from certain prominent Muslim citizens of Jammu on the other side of the cease-fire line.

Talks On Kashmir

The Kashmir issue is now reaching a stage when the final picture will emerge out of the knotty points that have been raised so far. Sheikh Mohomad Abdullah, Premier of Kashmir accompanied by senior colleagues of his Government and prominent members of the National Conference will be arriving in New Delhi on the evening of July 15 with a view to holding consultations with the Government of India on important constitutional issues, which affect the State in relation to its position with India. Great weight is attached in New Delhi political circles to the deliberations which the delegation will have with the Prime Minister Mr. Nehru and his colleagues.

Compensation Issue

The proposal of the Pakistan Government to solve the compensation issue by exchange of properties by individual owners in the two countries themselves was turned down by a conference of the representatives of various refugee associations in Delhi. Such a course was neither desirable nor practicable in the view of the conference.

Adult Education Campaign

Under the Colombo Plan Bombay State will receive 500 radio sets and 500 gramophones to be used for giving an incentive to its adult education campaign. Australia has undertaken to supply the necessary equipment for fostering social education by radio and gramophones to the countries participating in the Colombo Plan, it is learnt.

More Primary Schools For M.P.

The Finance Minister, Mr. Brijlal Biyani, told the State Assembly that Madhya Pradesh will be having nearly 1000 new Primary Schools in the current year for which a sum of Rs. 6,58,000 has been set apart in the budget. The budget provision in the current year for education is Rs. 3.45 lakhs as compared with Rs. 290 lakhs in 1951-52.

Aloof From War

India will keep aloof if a world war came, declared the Prime Minister Mr. Nehru, addressing a public meeting in Delhi. The country must hold its head high, he said, and its policies must be dictated by honour and truth. Among men he had never come across any one like Mahatma Gandhi and there were cheers from the audience when Gandhiji's name was mentioned. Honour and glory did not depend on money, big cars or flashy clothes, added the Prime Minister.

Stricter Censorship For Films

Unless an immediate change was effected in the moral standard of films produced, Government would be obliged to impose stricter censorship. This warning was broadcast by Dr. B. V. Keskar, Union Minister for Information and Broadcasting, while inaugurating the All-India Film Conference, organized by film producers, distributors, exhibitors and cine importers.

Defence Industries

The task that he had set for himself was the establishment and expansion of defence industries in India, said Mr. N. G. Ayyangar at the Madras Institute of Technology. They had made a small beginning, he disclosed, in the direction of reducing imports and producing the things required by their country.

"We are not going to invade any country, nor do we have any ambition to acquire any territory elsewhere. But we have to defend ourselves effectively" observed the Defence Minister.

Live With A Purpose

Inaugurating the academic session of Banaras Hindu University, Dr. Radhakrishnan emphasised the point that the youth of the country should give themselves wholeheartedly to the task of shouldering the responsibilities of future India. In any country which aimed at social transformation the youth was first mobilized for the purpose, he said. Acharya Narendra Deva, Vice-Chancellor, advised the students to give up the defeatist mentality and work hard to achieve their aims. The students, he said, must gather knowledge which would enable them to solve the problems of the nation.

Dr. Jha's Views On China

The Chinese people had made remarkable progress in the economic sphere. Hunger had

ceased to be a problem with them and even the villager now got three meals a day, whereas in former days he could not be sure of one. These views were expressed in an interview at Allahabad by Dr. Amarnath Jha, a member of the recent Indian Cultural Mission to China.

India's Ambassador To U.S.S.R.

M. K. P. S. Menon, Foreign Secretary, has been appointed India's Ambassador to the U.S.S.R. He will leave for Moscow early in September to take up his new job.

Evacuee Property

The plea made recently by Pakistan official sources that Pakistan was not afraid of valuation of evacuee property but was opposed to it for its sheer impracticability was described by an official spokesman in New Delhi as a hollow excuse.

Khadi And Handloom

Addressing the first biennial conference of representatives of the State Governments at

New Delhi Mr. T. T. Krishnamachari, Central Minister for Commerce and Industry, announced the intention of the Government of India to set up a separate Board for the development of Khadi and handloom industry.

T.B. Hospital For Jamshedpur

The foundation stone of the Ardeshir Dal Memorial Tuberculosis Hospital was laid at Jamshedpur by Mr. J. R. D. Tata, Chairman of the Tata Iron and Steel Company.

Dr. Pattabhi's Address To Congress Workers

Inaugurating the 84-day Sardarvays Camp at the Abhyankar Congress House, Dr. Pattabhi Sitaramayya, the Governor of Madhya Pradesh observed that after independence the prestige of the Congress has gone down, because everybody was trying to "cash his sacrifice." They must dedicate themselves to the constructive work or Gandhiji, otherwise their hard-won freedom will be imperilled.

and the Christian revelation.' But the moderates have been caught between whites and blacks with no patience for moderation.

One of Zaohariah Matthews' chief critics is his own son, Joseph 22, a South African law student who takes his stand with the fiery African Youth League, which in turn takes its marching orders from the Communist-minded African National Congress. Says son Joseph: 'Co-operation is useless. The new, true slogan is 'Africa for the Africans.' The whites should clear out.' Joseph and others like him have come to believe in black supremacy as fervently as Prime Minister Malra believes in white supremacy."

PENPALS WANTED

I would like to have penpals both boys and girls. My age is thirteen years. My hobbies are drawing, reading, singing and sewing. My name is Miss Aileen J. Jagal. My address is 48 Maloney Street, Petit Bourg, San Juan, Trinidad, B.W.I.

'TIME' ON SOUTH AFRICA

AN esteemed correspondent from the United States sends us the following excerpt from June 20, 1952 "Time" Magazine: When Zachariah Keodirelang Matthews left South Africa early this month, he sadly told a friend: 'All the bridges are being broken down.' By 'bridges' he meant the hope of constructing a civilization in South Africa where black men and white men could live in harmony together. Matthews, a Negro and one of Africa's leading Christian laymen, has spent his life trying to build them.

Last week, on the campus of Wittenberg College in Springfield, Ohio, Anglican Matthews gave a more specific warning to the National Council of Churches' Assembly on African Affairs; South Africans are drifting toward bitter extremes, and it seems to be the tendency of the church to be silent or hesitant to speak out. Ahead of 50-year old Zaohariah Matthews now is year's teaching tour at Manhattan's Union Theological Seminary as Henry W. Luce Visiting Professor of World Christianity, a chance to let U.S. churchmen hear, and reflect on, some of the lessons of his life.

BREWING STORM. Matthews is the son of a Kimberley diamond digger who named him for an Old Testament prophet.

He was brought up in Christian mission schools, proved a brilliant student, and won a chance to study at Yale and the London School of Economics. In 1935 he settled down to his career as professor of native law and anthropology at the Negro college at Fort Hare, in the Cape Province. Full of his Christian-mission teachings, Matthews devoted himself to the gradual improvement of the lot of the black man. He spoke as a moderate. While others were making sweeping demands, he asked only for limited reforms, e.g. to let Negroes with high educational and property qualifications vote.

But Matthews warned she whites that a storm was brewing. He was ignored. The South African government's African Representative Council, in which he took an active part, was never heeded. Said a more militant Negro, scathingly: 'The council is a toy telephone. Matthews and the other members speak into it, but it ends there. The whites aren't listening.'

BLACK SUPREMACY. When the Malan government launched its apartheid policies, Matthews denounced them and walked out of the powerless council. He and like-minded members of South Africa's mission-sponsored Christian weapons, condemned it as 'contrary to both natural

NEW BOOKS
Just Arrived From India
Satyagraha
—M. K. Gandhi 12/6
Basic Education
—M. K. Gandhi 3/6
An Atheist with Gandhi
—G. Ramchandra Rao 3
Non-Violence In Peace And War (Part II)
—M. K. Gandhi 12/6
To be had from:—
INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal.

Cuticura SOAP

Every wash a luxury skin treatment!

Baby simply loves the caressing softness of its silky and fragrant lather. It is so soothing and cooling to hot, smarting skin. After the bath a dusting with exquisitely perfumed Cuticura Talcum Powder will ensure baby's comfort.

FOR SENSITIVE SKINS

SHINGADIA STORES

(Prop: Premier Silk Bazaar Ltd.)
Direct Importers

Drapery, Outfitting, Fancy Goods,
Oriental Curios Etc. Etc.

P.O. Box 111. UMTALI, S. Rhodesia.
Telegrams: "Prem silk" Phone: 2523.

PREMIER WHOLESALERS

(Members of the Mashonaland Wholesalers Association)

Everything for the African Trade. Prints, Khaki,
Calicos, Blankets, Shoes & Fancy Goods.

P.O. Box 319. Phone: 2523/Extn 1.
UMTALI, S. Rhodesia

RHOD-INDIA LIMITED

Exporters, Importers & Manufacturers Representatives

Piece Goods, Hosiery, Jute Goods.

Enquiries Solicited, Prompt Attention.

"Aryan Mahal" 6th Floor,
Plot 43, "C" Road,
Churchgate Reclamation,
Cables "Indorhod." BOMBAY, INDIA.

NOTES

(Continued from page 270)

Too True

Opening the annual conference in Maritzburg of the Natal Teachers Society, Dr. G. W. Gale, Dean of the Faculty of Medicine, said something true, when he expressed the hope that South Africans would change their racial and social attitudes as a step towards attaining mental and social well-being in the world. Dr. Gale appealed for loyalty to humanity rather than to one particular group or race "as the very basis of mental and social well-being in the modern world." White South Africa needs to learn this lesson more than any other country in the world.

Extent Of Campaign

To Be Increased

Mr. Yusuf A. Caobalia, Secretary of the South African Indian Congress in a Press statement on Tuesday said the number of passive resisters and the centres of operation would be increased in the very near future in accordance with long-range plans laid by the joint action committee of the African National Congress and the South African Indian Congress. Already nearly 56 arrests had been made since the campaign started nearly a month ago, in Port Elizabeth, 268 arrests had been made, 39 in East London and Uitenhage, and 42 in Worcester. Of these, 127 non-Europeans were detained for entering European sections of post offices. The charges against these had been dropped and the men released. S.A.P.A. reports that 27 non-European passive resisters arrested at Port Elizabeth railway station this morning, appeared at the New Law Courts on charges of contravening the railway Apartheid regulations. They were remanded until August 1.

FOR SALE

Banana Crop ready for cutting.

For details apply:

COMMERCIAL DISTRIBUTORS

26 Alice Street,
DURBAN.

Phone 25436.

Sports Notes

By "RAJAH"

Stella Avenue League
Defeat Against
Warwickshire

Stella beat Warwickshire 3-1 in a senior Natal Cup match at Curries Fountain, on Saturday, before a large crowd. This was the first defeat sustained by Warwickshire for the season.

Stella gave the most magnificent display of soccer seen for a long time. Somalingam, Ohinniah, Billy Reddy, Titty Govender and 'Matambo' were all outstanding and treated the crowd to a feast of soccer.

Warwickshire opened the score with a fine goal netted by Boyd Maistry. Chinniah scored the opening goal for Stella making it even. Kondiah gave Stella the lead by netting another with a solo run, this definitely was a beautiful goal scored by this great outside left, he followed up scoring the final goal to make the score 3-1. From there on Stella completely subdued their rivals.

S.A. Women's Doubles
T.T. Champions

Miss I. Coetzee and Miss E. Young, of Western Province, won the S.A. Women's Doubles T.T. Championships in Durban, July 1952.

SOCCER

Currie's Fountain.
Saturday, 19th. July 1952.

Natal Cup Competition

Senior "A"

Stella vs. Aces
(Main) 3-15 p.m.

Divisional Final

Young Aces 'B' vs. Shamrocks
(I) 2-0 p.m.

Junior District Final

Stella 'A' vs. Jacobs United 'C'
(No. 3) 2-0 p.m.

Senior League Cup
Competition

Warwickshire vs. Rangers
(Main) 2-0 p.m.

Senior "B"—Thajmoons
Cup

Cosmopolitan vs. Clairwood
Schools

(No. 2) 2-0 p.m.

Junior—Scobells Cup
"B"

Puntans Hill vs. Blue Bells
(No. 4) 2 p.m.

Juvenile—Raman Bros. Cup
"A"

Stella vs. Warwickshire
(No. 5) 2-0 p.m.

"B"

Shamrocks vs. Crimson League
(No. 5) 3 15 p.m.

In the event of a Draw Extra Half or Halves Must be played as directed by the Secretary of the Association

The Stella-Aces match for the Natal Cup and Warwickshire-Rangers match for the League Cup on Saturday, will be a very good encounter in the senior division at Curries Fountain, which should draw a huge crowd.

Full results of last Saturday's play: Senior A Natal Cup Competition: Warwickshire 1, Stella 3; Senior B: Young Aces 2, Clairwood Schools 0; Junior-Section final Blue Bells 0, Jacob United 1; Juvenile-Final: Stella 2, Shamrocks 1; Senior A Thajmoons Cup: Rangers 2, Railway 0; Senior C Final: Pirates 3, Crusaders 2; Junior-Scobells Cup: Crusaders 2, Stella 4; Juvenile-Raman Bros. Cup: Puntans Hill 5 Technical College 1;

The Mayville and Durban encountered for the Goodwill Fixtures played on Sunday, at Curries Fountain, to select teams for the All India Cup, which drew a large crowd, ended in a draw.

Lower Togela lost to North Coast 6-0. The Curtain Raiser match between the Durban Indians and Durban Coloureds under 21, provided some thrills and ended in a 2-0 win for the Indians.

The following players have been chosen from the goodwill fixtures played on Sunday, and a eleven will be selected from this list to play in the All India Cup:

Goals V. O. Moodley, (Mayville), E. A. Hanes, (D.I.S.L.) Backs: S. Siva, (D.I.S.L.) K.

Rajgopaul, (D.I.F.A.) S. Muniandi, (N. Coast).

Halves: M. S. Govender, (N. Coast) A. M. Govender, (D.I.F.A.) E. Khan (V. Capt) (Mayville) S. Beeram, (Mayville).

Forwards: S. Morgan, (D.I.S.L.) L. Boya Naidoo, (D.I.S.L.) R. Chinniah, (D.I.F.A.) P. Somalingam, (D.I.F.A.) D. Mohamed, (D.I.S.L.).

Manager: Mr. M. K. Naidoo.

JEEWA FAMILY'S
ACHIEVEMENTS

Information has been received by Mr. A. E. Jeewa, from his father Mr. Ebrahim Amod Jeewa (Proprietor of Union Printing Works of Durban) that his brother Mr. Cassim has been successful in the B.Sc. and his sister, Miss Fatima has passed her B.A. examinations at the Muslim University, at Aligarh, India. Mr. Cassim hopes to take up a Medical degree in the Universities in India, while Miss Fatima will study for her M.A. and Bt. degree. His two brothers Mr. Moosa and Mr. Mehmood are studying medicine in the Grant Medical College, Bombay, where Mr. Moosa has recently successfully completed his second year, Pre-final examination for the M.B.B.S. degree, while Mr. Mehmood is in the 3rd year of study.

Last year, his sister, Miss Mariam obtained her B.Sc. degree and she is now studying in Calcutta for her M.B.B.S. degree, where she has been successful in the 1st year examination. His cousin, Mr. G. H. M. Jeewa who is studying medicine at the Lahore Medical College, is also successful in the 3rd year examination. His daughters Miss Farida and Miss Fatima are studying in Bombay, where they have been successful in Standards 7 & 8 and hope to study further. Thus eight of the Jeewa family pupils are studying in India and Pakistan, five of whom will be doctors in due course.

When the children of Mr. Ebrahim Amod Jeewa, qualify for the medical degrees, Mr. Jeewa may have the unique distinction of being the father of four doctors.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg.

ઈન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

પુસ્તક ૫૦ મું—અંક ૨૮

શુક્રવાર તા. ૨૫ જુલાઈ. ૧૯૫૨.

છુટક નક્કલ પૈની.૬

“ઈન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૨૫ જુલાઈ, ૧૯૫૨.

હિંમતે મરદાં તો મદદે ખુદા

સાઉથ આફ્રીકાના એપાર્ટ-હૅન્ડના કાયદાઓના સવાલપર અને મધ્ય આફ્રીકાના, એ પ્રદેશોના ખીન-ગોરા વતનીઓની સંમતી વિના યુગવાયેલાં ફેડરેશનના સવાલપર સ્પષ્ટોચાર તા. ૨૬થી અક્ટોબર તા. ૩ સુધી મોરકામ્બી (લેંકેશાયર) માં મળનારી ખ્રીટનના મજુર પક્ષની વાર્ષિક પરિષદમાં સખત વિરોધ ઉઠાવવામાં આવનાર હોવાના ખબર ઘણાં હિંમત આપનારા છે. એ વખત હરે ઘણાં પાકી ગયો છે કે જ્યારે દુનીયાના સઘળા વીચારશીલ લોકોએ એસી નહિ રહેવું એમ કહ્યું પરંતુ ખાસ કરી સાઉથ આફ્રીકામાં અને સામાન્ય રીતે આખા આફ્રીકા ખંડમાં કામ કરી રહેલાં પ્રત્યાઘાતી બંધો માંમે દહતા પુર્વક પોતાનો અવાજ વ્યક્ત કરવો એમ છે. આજે જે બની રહ્યું છે તે બહારની દુનીયાએ ઘણીજ ગભીર નજરે નિહાળવાની જરૂર છે. આખી દુનીયાની શાંતીને પ્રતિકુળ રીતે હરકત કરનારી બાબતને કોઈ પણ સંલેગોમાં કોઈ પણ અચુક દેશની ખાનગી બાબત ગણી નહિ જ શકાય. યુનીયન સરકાર જે એપાર્ટહેન્ડની નીતી અખતાર કરી રહી છે તેણે ખીન-ગોરા પ્રજાની લાગણીઓ અનિવાર્ય રીતે દુભવેલી છે. તેને માટે એ જીવન મરણનો સવાલ મધ્ય પડ્યો છે અને તેને વધુને વધુ લાગતું બન્યું છે કે ધર્મથી ગોરા સુખ્યકંઠોએ જે સ્થિતિમાં તેને રાખવા માગે છે એ સ્થિતિમાં જીવવા કરતાં મોત વધારે ઇચ્છવાયોગ્ય છે. સઘળાં અનિષ્ટનું મુળ કારણ એ છે કે જે

મુળભૂત સિદ્ધાંતોપર માણસના જીવનનો આધાર હોયો એમ છે તેને તુચ્છ સ્વાર્થો લાલોને ખાતર તિલાંજલી આપવામાં આવી રહી છે. સાઉથ આફ્રીકાનાં બંધારણમાંની સિદ્ધાંતની કલમોને વિષે એજ બનેલું છે. ખ્રીટનના મજુર પક્ષ તરફથી લેવામાં આવનાર પગલાંના ખ્રીટનથી આવેલા ખબર જેટલા અગત્યના છે તેટલા જ અગત્યના આપીસ સાઉથ આફ્રીકાવાસીઓની મંડળીએ પોતાના દેશબંધુઓને પોતાના તરફથી લેવાઈ રહેલાં પ્રત્યાઘાતી પગલાં પાછાં ખેંચી લેવાની તરફથી અપીલના ખબર છે. “એવી નીતી ચાલુ રાખવાના પરિણામો આપણા દેશ અને આપણા લોકોને માટે કેવાં અપ્રત્યક્ત નીવડશે” તેનું તેઓ એ ધ્યાન ખેંચ્યું છે. તઓએ નિહાળ્યું છે કે :
“દુનીયામાં આપણે જે સાંઈ નામ અને કીર્તી મેળવ્યાં હતાં તે લગભગ નષ્ટ થયા છે ;
“બહારની દુનીયા આપણા લોકો તરફ અવિશ્વાસથી અને તિરસ્કાર થી જુઓ છે.
“ખીન-ગોરા વસતીને આપણા લોકોની ધુમ્મચા અને સભનિધારણથી અન આપણા વચનપરથી વિશ્વાસ ઉઠી ગયો છે.
“આપણી સૌથી વરિષ્ઠ અદાલત તરફ તિરસ્કાર બતાવવામાં આવી રહ્યો છે.
“જે સિદ્ધાંતની કલમો આપણા પોતાના નેત્રાઓએ આપણા બંધારણમાં દાખલ કરી હતી તેને નકામ કામળના કૂકા તરીકે લેખવામાં આવી રહી છે.”
આ સઘળી બાબતોને “આપણા પોતાના દેશના પવિત્ર હિતો”ને ખાતરજ નહિ પરંતુ દુનીયાની શાંતિના વધારે ઉચ્ચ

હિતને ખાતર અત્યંત ગભીરતાથી ધ્યાન દેવાવાની જરૂર છે. આ પરદેશથી તેમજ આપણા દેશની સરહદની અંદરથી આવી રહેલા અવાજો આપણી ઉપર અચુકી રહેલાં ભયંકર કાળો વાદળમાં રહેલાં આશાનાં કીણો સમાન છે. એ અવાજોની સંખ્યામાં તેમજ પ્રમાણમાં વધારો થવાની જરૂર છે.
પરંતુ પોપવામાં આવતી વસ્તુઓને ખાતર જે લોકો લોગ આપવા તઈયાર નથી તેઓને કશું સાંપડતું નથી. આપણામાં ના જેઓ ખરેખરજ માનતા હોય કે હાલની સરકારની નીતીથી આપણું સ્વમાન હણાયું છે અને ઇશ્વરના નૈતિક કાયદા પ્રત્યે માન ધરાવવાનો અને તેને અનુસરવાનો દાવો કરતા હોય તેઓએ એ મતોને વળગી રહેવાને કંઈ પણ લોગ આપવો વધારે પડતો ગણવો નહિ એમ છે. “હિંમતે મરદાં તો મદદે ખુદા.” આપણી નબળાઈઓને વશ થઈ આપણા ઐહિક લાલોને ખાતર બે આપણે મનુષ્યકૃત કાયદાઓને નમવાના હોઈએ, પછી તે ગમે તેવા અન્યાયી અને અનીતી ભરેલા હોય, તો આપણે ઇશ્વરના કાયદાનો ભંગ કરીએ છીએ અને એ સંલેગોમાં ઇશ્વર આપણને જરૂર મદદ નહિજ કરે અને તેની મદદને આપણે લાયક પણ નહિ ઠરીએ. પરંતુ જે આપણું સર્વસ્વ આપણે ઇશ્વરને અર્પણ કરીશું અને આપણા પર નાખવામાં આવી રહેલા અપમાનોને આપણી સઘળી ઐહિક વસ્તુઓ અને આપણા બંન સુહાના લોગે આપણું નમીશું નહિ તો ઇશ્વર પોતાની અકળ શકિતથી આપણને જરૂર મદદ કરશેજ. આ લેખમાં અમે જે ખબરોનું સુચન કર્યું છે એ એ મદદનો પુરાવો છે. આપણા ધર્મ હુકમમાં આપણને તે હિંમત આપનારા થઈ પડવા એમ છે.

નોંધ

સમાજની ઉત્પત્તિ ઘરથી કાઉન્સીલર મીસીસ મેરી એશરે મેરીટઅર્ગમાં ઇન્ટરનેશનલ આટલું લીગ ઓફ યુથના ડેલીગેટો સમક્ષ ભાષણ કરતાં જણાવ્યું હતું કે “આપણને વખતોખત દુનીયાના નિરાશાવાદીઓ તરફથી કહેવામાં આવી રહ્યું છે કે યુવક હકીલો છે અને એટલો ખીન જવાબદાર છે કે તેનું ભવિષ્ય ખીલકુલ સુધારી શકે તેમ છેજ નહિ. હું એ માનતી નથી. યુવક જ્યાં નિષ્કળ નીવડયો હોય, જ્યાં યુવકનો વાંક કાઢવામાં આવતો હોય ત્યાં ખરી રીતે આપી અંધાધુંધીવાળી અને અચાકસ દુનીયામાં, ધુમ્મચા અને સુધિષ્ટ્યુતાનો સર્વથા અભાવ છે તેવી દુનીયામાં, દરેક દેશના મોટા મોટા માર્ગદર્શન નીના ઉડાં પાણીમાં ધસડાઈ રહ્યા છે, તેવી દુનીયામાં, યુવકને પેદા કરવાને માટે શું આપણે મોટાએ જવાબદાર નથી? ખે વિનાશકારક યુદ્ધો વડે જોના સુધારા લગભગ નાશ પામેલો છે, તેવી દુનીયામાં વ્યવસ્થા લાવવાને આપણે ઘણું કરી શકીએ છીએ. પરંતુ એ વસ્તુ આપણે પોતાના ઘરથી જ શરૂ કરવી જોઈએ. પ્રત્યેક વર એક નાનકડું રાજ્ય છે અને તે પોતાનો શત્રો આપી રાજ્યની અંદરના સમાજની સુખાકારીમાં મોટો હમેરા કરી શકે છે.
યુનેા સમક્ષ જનાર સા.
આનો હિંદી સચ લ
લગ ખાનેની હાંતિના દાન કમીશનરની ઓરીસે નવી દિલ્હીથી આવેલા ખબર પ્રસિદ્ધ કર્યાં છે કે યુનાઇટેડ નેશન્સના હેક્ટરોટ્સ ખાતેના હાંતિના પ્રનિનિધિ અને યુનાઇટેડ નેશન્સના એક્ટીવ સેક્રેટરી-જનરલ વચ્ચે સાઉથ આફ્રીકા અને હોંદ વચ્ચેની છ વર્ષ યુનીતકારનો ઉલ્લેસ લાવવા સુચવાયેલી ત્રણ દેશોની પરિષદ વિષે સાઉથ આફ્રીકાએ લેખિત વલણ સંબંધી ચર્ચો મૂક દતી. સાઉથ આફ્રીકાના હાંતિઓ પ્રત્યેની વર્તણુકના સવાલપર દોંયે કર્યું અને આખત યુનાઇટેડ નેશન્સ સમક્ષ હોંદ તરફથી સુકામાં આવશે. હાઇ કમીશનરની આધીસ જણાવે છે કે યુનીયનમાં વર્તા રહવા ખતીનેટપર યુનાઇટેડ નેશન્સના દંખોની સાઉથ આફ્રીકાની સરકાર તરફથી થઈ રહેલી ચાલુ અવખણને તાવ આ વસ્તુ જરૂરી થઈ પડી છે

હાલતનો વિસ્તાર વધારવામાં

આવશે

સાહિય આફ્રીકન ઇન્ડિયન ઠેગ્રેસ ના સેક્રેટરી મી. યુસુફ એ કાછ્છીયાએ અખબાર ભેટું નીવેદન કરતાં જણાવ્યું છે કે આફ્રીકન નેશનલ ઠેગ્રેસ અને સાહિય આફ્રીકન ઇન્ડિયન ઠેગ્રેસ ની એકશન કમીટીની લાંબા આગામી યોજના મુજબ બીન-ગેરા સલામતી ઓની સંખ્યામાં તેમજ હાલના વીરતાર માં નજીકના બનીબમાં વધારા કરવામાં આવશે, એક મહિના પર હાલ થયે ત્યારથી અત્યાર સુધીમાં લગભગ ૫૦૦ ધરપકડો થઈ છે પોર્ટ એલિઝાબેથમાં ૨૬૮ ધરપકડો થઈ છે. ઇસ્ટ લંડન અને યુટનહેંગમાં ૩૯ થઈ છે, આમાંથી ૧૨૭ બીન-ગેરાઓને પોર્ટ એલિઝાબેથના યુરોપીયન તીખામાં દાખલ થવા બદલ પકડવામાં આવ્યા હતા. તેઓ સામેના આરોપો પાછા ખેંચી લઈ તેઓને ઠેકાડી મુકવામાં આવ્યા છે. સાપા જણાવે છે કે પોર્ટ એલિઝાબેથમાં ૨૭ સલામતીઓને મંગળવારે છુટાઈ તા. ૨૨મીની સવારે રેલવે સ્ટેશનમાં પકડવામાં આવ્યા હતા તેઓને સામે રેલવેના એપાર્ટમેન્ટના

નહીરત ગીન, હાગ્વે અને ઇરાને ખીટન ત્રીજું મત આપ્યા હતા. યુક્રાદામાં જણાવવામાં આવ્યું હતું કે ઠેકાડેને આ કેસમાં વચ્ચે પડવાની સત્તા નહીં હોવા થી ખીટનના દાવા સામે ઇરાને રજૂ કરેલી દલીલો તપાસવાની જરૂર રહેતી નથી.

છવ્રા કુટુંબની સિદ્ધિઓ

ડરબનના મી. એ. ઇ. છવ્રાને તેમ ના પિતા યુનીયન પ્રોન્ટીઝ વર્કસના માલિક મી. ઇબ્રાહીમ આમદ છવ્રા તરફથી ખબર મળ્યા છે કે તેમના બાઇ મી. કાસમ અલીઝાદની મુસ્લીમ યુનીવર્સિટીમાં બી. એસ. સી.ની પરિક્ષામાં પાસ થયા છે અને તેમના બેન મીસ ફાતીમા બી. એ.માં પાસ થયાં છે. મી. કાસમ હાંદની યુનીવર્સિટીમાં દાકતરી અભ્યાસ કરવા ધારે છે અને મીસ ફાતીમા એમ. એ. અને બી. ડી.ની ડીગ્રી માટે અભ્યાસ કરવા ધારે છે તેમના બે બાઇઓ મી. યુસા અને મી. મહમુદ મુંબઇની ગ્રાન્ટ મેડીકલ કોલેજમાં દાકતરી અભ્યાસ કરી રહ્યા છે. મી. યુસા એ એમ. બી. બી. એસની ડીગ્રી માટે બીનન વર્ષની (પ્રીકાઇઝ) પરિક્ષા પુરી કરી છે. મી. મહમુદ રીંગ વર્ષમાં છે. ગયે વર્ષે તેમનાં બેન મી. મરીયમે બી. એસ. સી.ની ડીગ્રી મેળવી હતી અને હાલ તે કલકત્તામાં એમ. બી. બી. એસ.ને અભ્યાસ કરી રહ્યાં છે જેમાં પહેલાં વર્ષની પરિક્ષામાં પાસ થયાં છે તેમના કોકાભાઇ મી. છ. એચ. એમ છવ્રા જે લાહાર મેડીકલ કોલેજમાં દાકતરી અભ્યાસ કરી રહ્યા છે તે ત્રીજા વર્ષની પરિક્ષામાં પાસ થયા છે. તેમની દીકરીઓ મીસ ફરીદા અને મીસ ફાતીમા મુંબઇમાં અભ્યાસ કરી રહી છે જ્યાં તેઓએ સાતમું અને પાંચમું ધોરણ પુરું કર્યું છે અને વધુ અભ્યાસ ચાલુ રાખવા ધારે છે. આ રીતે છવ્રા કુટુંબના આઠ જણ હાંદ અને પાકીસ્તાનમાં અભ્યાસ કરી રહ્યા છે જેમાંના પાંચ હુંકે સમયમાં દાકતર બનશે. મી. ઇબ્રાહીમ આમદ છવ્રાના ઠેકરાઓ દાકતરી ડીગ્રી મેળવશે ત્યારે મી. છવ્રા ચાર દાકતરોના પિતા હોવાનો અર્થ લાઇ શકશે.

ચાલુ વર્ષના પંચાગ

૨૦૦૮ના ચાલુ વર્ષના 'ગુજરાતી' પ્રેસના પંચાગ ક્રીમત શી પ. ડ.

ધી સુરત હિંદુ એસોસિએશન

(ડરબન)

ધી સુરત હિંદુ એસોસિએશન (ડરબન)ના દરેક સભ્યોને જણાવવામાં આવે છે કે મંત્રીના વાર્ષિક બજાર મીટિંગ રવિવાર તા. ૧૦-૬-૧૯૫૨ ના રોજ બપોરે ૩ વાગે એસોસિએશન ની ૧૨૭ વીકેટરીયા સ્ટ્રીટ વાળા હોલમાં મળશે. દરેક સભ્યોને વખતસર ઢાંચર રહેવા આગ્રહબરી વિનંતિ છે.

કાર્યક્રમ: (૧) મીનીટસ, (૨) મંત્રી નો હેવાલ, (૩) ખબલનગીનો હેવાલ, (૪) આગામી વર્ષ માટે હોલિધેરો તેમજ, (૫) પરચુરજ. ઘાણજી છીખા બાઇ મંત્રી: ધી સુ. હિ. એસોસિએશન.

ધી ઇસ્ટ લંડન હિંદુ સોસાયટી

ઇસ્ટ લંડન હિંદુ સોસાયટીની ૨૮ મી વાર્ષિક બજાર મીટિંગ રવિવાર તા. આગસ્ટ ૧૯૫૨ના બપોરે ત્રણ વાગે હિંદુ મંદીરના હોલમાં, ૨૩ મેકલેન સ્ટ્રીટપર નીચેના કાર્યો માટે મળશે જેમાં સર્વ મેમ્બરોને વેળાસર ઢાંચર થવા વિનંતિ છે.

કાર્યો: (૧) મીનીટ, (૨) શી, (૩) વાર્ષિક રીપોર્ટ, (૪) સરવૈય, (૫) કાર્યવાહીને મુટ્ટળી (૬) પરચુરજ અમલના કાર્યો.

રાવજીભાઇ મકનજી તવડયા પ્રમુખ

જમજીવનભાઇ ગંગારામ ઉપ-પ્રમુખ

ભગુભાઇ ઉવજીભાઇ ખબલનગી

મોહનલાલ લા. હરીભાઇ ત્રીકાભાઇ રજીછાડ જો. મંત્રીઓ.

લગ્નખબરી

લેખક અવિનાશ બાસ. આ પુસ્તક માં લેખકના રચેલા ગરબા અને સાથે સાથે તે હારોગાનીય પર વખાસવા તેની સ્વર યુષ્કૃતિ પથ છે. ક્રીમત શી. ૭-૦.

નવાં પુસ્તકો

રાષ્ટ્રભાષા શીખવા માટે હિંદુસ્તાની-ગુજરાતી કોચ થી. ૧૦-૦૦
ઇસ્લામનો સુવર્ણ યુગ. ૨-૦૦
દેશ દેશના લોક કથાઓ ૮ ૬
મજબૂત ઠેકાણું આ ગ્રોશીસ

દેશ નેતાઓની મહી રાખવા લાયક છબીઓ

સૌએ પોતાના ઘરમાં મહી રાખવા લાયક મુદર આટપેપર ઉપર છાપવામાં આવેલી દેશ નેતા ઓની છબીઓ.

મહાત્મા ગાંધી. યુ. કસ્તુરભા. સરદાર વલભભાઈ પટેલ અને પંડીત નેહરુ સાથે. શ્રી. અરવીંદ વાય.

દરેકની થી. ૧ ચાર છબીઓ સાથે લેનારને થી. ૩-૬ પોર્ટલેજ સાથે.

c/o 'Indian Opinion' P. Bag, Phoenix.

HINDU DHARMA By- M. K. Gandhi Price 12/6 To be had from: 'INDIAN OPINION,' P Bag, Phoenix, Natal.

અમારા પ્રતિનિધિ અમારા પ્રતિનિધિ શ્રી. રતીલાલ મોરારજી દેસાઇ ઇન્ડિયન ઓપિનિયનના લાવજમ ઉધરાવવા વિગેરે કામને માટે દેસાઇ તમા કેપની યુસાઈરીએ નીકળ્યા છે. અમે આવા રાખીએ છીએ કે ભાઇઓ જેમ કરતા આવેલા છે તેમ થી રતીલાલ દેસાઇને તેમના કામમાં ખનતી સવળી મદદ કરી તેમનું કામ સરળ કરી દેશે. મેનેજર ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

કાવદાનો બંધ કરવાનો આરોપ મુકાયે તેઓનો કેસ ઓગસ્ટમાં તા. ૧લી પર સુલાતી રહો છે.

ઇન્ટરનેશનલ કોર્ટે રદ કરેલી

ઇરાન સામેનો ખીટનનો દાવો એ-મલો-ઇરાનીયન એપલ કંપની નું ઇરાને રાષ્ટ્રીયકારણ કર્યું તેની સામે ખાટને ઢેડ ખાતે ઇન્ટરનેશનલ કોર્ટને કરેલી ફરિયાદ એ ઠોરે રદ કરી છે. ૯ વીકેટ પ મતે એ કોર્ટે દરખાસ્ત છે કે એ તકરારમાં તેને પડવાની સત્તા નથી. આથી તેણે મુકદ્દમા આપ્યો કે ઇરાને આંતરરાષ્ટ્રીય કાયદાનો બંધ કર્યો છે. એવી ખીટનની ફરિયાદને તે પ્લાન આપી શકતી નથી. ખીટન, ચીલી, યુનાઇટેડ સ્ટેસ, કેનેડા અને બ્રાઝીલ ત્રીજું મત આપ્યા હતા. ખીટનના સર આરનલ્ડ મેકનામર નીજીયોને સંમત થયા હતા પરંતુ તેન માટે તેમ ના પોતાના કારણો તેમજે આપ્યા હતા એલસલવેડોર, ફ્રાંસ, પોલેન્ડ, ગુજરાતીવા, નોરવે, ઇજીપ્ટ, મેક્સ

બે અઠવાડિક પંચાગ

વાર	ખ્રીસ્તી	હિંદુ	મુસલમાન	પારસી	સુર્યોદય	સુવાસ્ત
	૧૯૫૨	૨૦૦૮	૧૩૭૧	૧૩૨૧	ક. મી.	ક. મી.
	જુલાઇ	ત્રાવણ		શહે. કદમી.		
શુક્ર	૨૫	સુદ ૩	૨	૨૭	૧-૪૪	૫-૨૦
રવિ	૨૬	" ૪	૩	૨૮	૧-૪૩	૫-૨૧
સોમ	૨૭	" ૫	૪	૨૯	૧-૪૨	૫-૨૨
મંગળ	૨૮	" ૬	૫	૩૦	૧-૪૧	૫-૨૩
બુધ	૨૯	" ૭	૬	૩૧	૧-૪૦	૫-૨૪
ગુરુ	૩૦	" ૮	૭	૨	૧-૩૯	૫-૨૫
શુક્ર	૩૧	" ૯	૮	૩	૧-૩૮	૫-૨૬
શુક્ર	૧	" ૧૦	૯	૪	૧-૩૭	૫-૨૭
રવિ	૨	" ૧૧	૧૦	૫	૧-૩૬	૫-૨૮
રવિ	૩	" ૧૨	૧૧	૬	૧-૩૫	૫-૨૯
સોમ	૪	" ૧૩	૧૨	૭	૧-૩૪	૫-૩૦
મંગળ	૫	" ૧૪	૧૩	૮	૧-૩૩	૫-૩૧
બુધ	૬	૧૬ ૧	૧૪	૯	૧-૩૨	૫-૩૨
ગુરુ	૭	" ૨	૧૫	૧૦	૧-૩૧	૫-૩૩

યુનીયનની એપાર્ટ હેડની નીતી પર શ્રીટનને

મજુર પક્ષ

શ્રી ટનના મજુર પક્ષની સપ્ટેમ્બર તા. ૨૯થી અક્ટોબર તા. ૩ સુધી મોરકામ્મે (લેક્ટેશન)માં મળનારી વાર્ષિક પરિષદમાં સાઉથ આફ્રીકાના એપાર્ટ હેડના કાયદાને સવાલ યુનાઇટેડ નેશન્સની જનરલ એસેમ્બલી સમક્ષ લાવવા ખ્રીટીશ સરકારને આમંત્રણ કરવામાં આવનાર છે.

મજુર પક્ષની બૌલ્ડમ્સટો (ઇસ્ટ) શાખા તરફથી નીચે પ્રમાણેના હરાવ રજૂ કરવામાં આવ્યા છે.

સાઉથ આફ્રીકાના રંજમણી લોકો એવો યુનીયન સરકારની જાતીબેદની અને સેક્રેગેશનની નીતીના બેગ ચઇ પડેલા છે અને તેનો વિરોધ કરી રહ્યા છે તેઓ પ્રત્યે આ પરિષદ દિલસોટી અને સહાનુભૂતી બંધેર કરે છે.

એ નીતીને તે સાધારણ માનવદેહો નો નિરોધ કરનારી, અને યુનાઇટેડ નેશન્સ ચાર્ટરની કલમ ૧૩નો છડે ચોક બંગ કરનારી તરીકે અને આખી દુનીયાના આંતર જાતીય સંબંધ પર તેની યનારી અનિવાર્ય ખરાબ અસરથી દુનીયાની શાંતીને વધારે જોખમકારક તરીકે વખોટી કાઢે છે. આથી આ જાખતને યુનાઇટેડ નેશન્સની એસેમ્બલી માં ઉઠાવવાના તાઈદે પગલાં લેવા સરકારને દબાણ કરવા આ પરિષદ પાર્લામેન્ટના મજુર પક્ષને અરજ કરે છે.

યુનાઇટેડ નેશન્સ ચાર્ટરની કલમ ૧૩ જણાવે છે કે : જનરલ એસેમ્બલી (અ) રાજકીય ક્ષેત્રમાં આંતરરાષ્ટ્રીય સહકાર પોષવાને અને આંતરરાષ્ટ્રીય કાયદાના પ્રમતીથીત અમલને ઉત્તેજન આપવાને અને (બ) આર્થિક, સામાજિક, સંસ્કૃતિક, કેળવણી વિષયક અને આરોગ્યના ક્ષેત્રમાં આંતરરાષ્ટ્રીય સહકાર પોષવા અને જાતી, લીંગ, ભાષા કે ધર્મના બેદ સિવાય સઘળાને માટે માનવદેહો અને યુગજાત સ્વતંત્રતા એ સિદ્ધ કરવામાં સહાયતા આપવાને ખાતર તેના અભ્યાસ કરી બલામજૂ કરશે.

પેર્સિમટન સાઉથની શાખાએ જીવન કાળમાં, દાખલા તરીકે, સાઉથ વેસ્ટ આફ્રીકાના અને હાંદીએ પ્રત્યેની વર્તણૂકના સવાલો પર જે તટસ્થતાની વલણ લેવાતી આવેલી છે તેમ નહિ કરતાં સાઉથ આફ્રીકાની સરકારની નીતીનો વિરોધ કરવા યુનાઇટેડ નેશન્સ ખાતેના ખ્રીટીશ ડેલીગેટોને સુચના આપવા જણાવ્યું છે.

વર્જીબેદના સવાલો પરની સાઉથ આફ્રીકાની નીતીને વખોટી કાઢનારા કુલ બાર હરાવો પરિષદના એન્-ગાપર

સુકવામાં આવ્યા છે. આ હરાવો મધ્ય આફ્રીકાના ફેડરેશન પર છે જેમાંના એકમાં એવી સુચના કરવામાં આવી છે જે લાગતા વળગતા ત્રણ દેશોમાંના નેટીવોને મત લેવા યુનાઇટેડ નેશન્સે વ્યવસ્થા કરવી નેહંજી.

પોર્ટસમથ (સાઉથ)ની શાખાએ નીચે પ્રમાણેના હરાવ ચર્ચા અને સ્વિકાર માટે રજૂ કરેલા છે : આ પરિષદ આફ્રીકાના પ્રદેશોને તે પ્રદેશોના ડેલેગેટોની સંમતી મેળવ્યા વિના કોઇ પણ જાતની ફેડરેશન ચાલ તેનો

ચોક્કસ વિરોધ કરે છે. લીયની શાખાએ જણાવ્યું છે કે આફ્રીકોનાના હિતોને સૌથી વિશેષ મહત્વ આપતું નેહંજી અને તેથી સધર્ન અને નોર્થર્ન રોડેસીયા અને ન્યાસાલેન્ડના ફેડરેશનની કોઈ પણ જાતની યોજના આફ્રીકન વસ્તીની તેઓની રાજકીય અને ટ્રેડ યુનીયનની સંસ્થાઓ દ્વારા બંધત થયેલી ઇચ્છા પર રચાયેલી હોતી નેહંજી.

ન્યુકાસલ અપોન-ટાઇન (નોર્થ)મખર-લેન્ડ)ની શાખાએ માગણી કરી છે કે મજુર પક્ષની પરિષદે સુચનાયેલાં ફેડરેશનને પ્રતિ વિરોધ કરવો નેહંજી અને હાલની ટેરી સરકાર બન્ને ઉત્તર પ્રદેશોના આફ્રીકોનાના ખુલ્લા અને

સર્વોચ્ચતી વિરોધને ધુતકારી કાઢવાની વલણ જાતની રહી છે ત્યાં સુધી તેનો વિરોધ કરવાનો પ્રચાર કરવા તેની નેશનલ એક્ટ્રેક્ટ્યુવીટ કમીટીને સુચના આપવી નેહંજી.

એ શાખાએ વધુમાં એવી માન્યતા દર્શાવી છે કે આફ્રીકોનાના મતની એવી છંદોચક અવગણના કરવાના આખાં આફ્રીકામાં ઘણાં જ ગંભીર પરિણામો આવશે અને સાઉથ આફ્રીકામાં બની ગયું છે તેમ ફેડરલ બંધારણમાં કાગળ પરની કંઇ પણ સલામતી યુરોપીયનો ના સંક્રિયત લાભો આગળ આફ્રીકોના આર્થિક અને રાજકીય વિકાસનો બેગ આપી દેવાતો અટકારી શકશે નહિ.

ગ્રોસરી ક્યાંથી ખરીદશો ?

“બનતી ઝડપે, સારો માલ, કિશમત માલે મોકલાવશું” એમ અમેજ કહીએ, તેના કરતાં અમારા ગ્રાહકોના સંખ્યાબંધ પ્રમાણપત્રોમાંના શોડાંક આપીએ છીએ, તે વાંચશો એટલે આપને ખાતો થશે કે “ગ્રાહકોને સતોષ આપવો” એ અમારો યુદ્ધલક્ષ્ય અતિશયોક્તિ ભર્યો નથી:—

ફોન: ૨૪૮૪૫.

ગા. ૩૦૬/૬૧.

જાત જીવાણી જેને જામોના એક્ટરો પાસેના લાંબો જા. અને સારો માલ મોટેલ સ્ટોર કરવા કે જે જામ એટ નમાર નરકવા ખાખી આપું છું કે માલ સારો અને સવલ પડે તેમ આપે છે. જેથી આ ઉપર તમારે ચોક્કસ ધ્યાન આપી મોટેલ સ્ટોર.

ગાંધીવડુ, કંટોર, ઘર-ગથ્થુ દવાઓ, હવન-પુલની સામગ્રીઓ. સુંબઈ સમાચારના પંચાંગ કીમત શી. ૩-૮.

હવાનું દયાણુ અને આયોહવા

એ જ રથાનના હવાના દયાણુને જ્યારે જ્યારે વખતે માપવામાં આવે તો તેમાં ફેરફાર માલુમ પડે છે. સામાન્ય રીતે હવાનું દયાણુ પરોઢિયે ૬.૬૫૬ વધુ હોય છે. બપોર પછી ત્રણ વાગ્યે ૬.૬૫૬ ઓછું હોય છે. કારણ કે પરોઢિયે હવાનું ઉષ્ણતામાન ઓછામાં ઓછું હોય છે અને બપોર પછી ત્રણ વાગ્યે વધુમાં વધુ હોય છે. હવા અરમ યતાં પાતળી યાય છે તેને લીધે હવાનું દયાણુ ઘટે છે. શિયાળામાં હવા ઘટ હોય છે તેથી તે વખતે હવાનું દયાણુ વધુ હોય છે, જ્યારે ઉનાળામાં અરખીને લીધે હવા પાતળી યાય છે તેથી હવાનું દયાણુ ઘણું ઓછું યાય છે.

હવા કરતાં પાણીની વરાળ કે તેનો બેજ હલકો હોય છે. ઉનાળામાં જીન-જીલ્લાના દિવસોમાં હવામાં બેજ વધવા લાગે છે તેથી ચોમાસામાં હવાનું દયાણુ શિયાળા તથા ઉનાળા કરતાં ઓછું હોય છે વળી વરસાદ પડવાની તકવારી હોય તે વખતે હવામાં બેજ પુષ્કળ વધી જાય છે. એટલે તે વખતે હવાનું દયાણુ ઓછામાં ઓછું હોય છે. તે માપતાં ૨૮૧ થી ૨૮૧૧" માલુમ પડે છે. વાવાઝીડું

આવે છે ત્યારે તો હવાનું દયાણુ ૨૮૧૧" કરતાં ઘણું ઓછું યાય છે. ઠુંકમાં હવામાં રહેલો બેજ, હવાનું ઉષ્ણતામાન અને દયાણુનો એક સાથે વિચાર કરવામાં આવે તો પવન, વરસાદ અને વાવાઝીડું વિષે અગલિ થી ખબર આપી શકાય. હવાનું દયાણુ ઘટતું માલુમ પડે તો વરસાદ કે વાવાઝીડું આવવાની તકવારી સમજી શકાય. પરંતુ જો હવાનું દયાણુ વધતું હોય તો હવા તોફાન વચરની શાન્ત તથા સુખી યરો તેમ સમજી શકાય.

સામાન્ય રીતે હવાનું દયાણુ ૨૮ થી ૩૧ ઇંચ વચ્ચે રહે છે. એટલે જેવી રીતે રોકટરના યરમોનિટરમાં ૯૫ ફે. થી ૧૧૦ ફે. સુધીનું ઉષ્ણતામાન માપવાની ગોઠવણ કરવામાં આવી હોય છે, તેવી રીતે ૨૬" થી ૩૨" દયાણુ માપવા માટે બિરસા મેટ્રોમીટર કે નિષ્પ્રવાહી મેટ્રોમીટર બનાવવામાં આવે છે. તેમાં પારો વાપરવામાં આવતો નથી એટલે યુસાફરીમાં સાથે રાખવામાં તે સગવડભર્યું રહે છે. તેમાં એક ધાતુની ડબ્બી હોય છે. ડબ્બીનું ઉપરનું ઢાંકણ પાતળું હોય છે. ડબ્બીમાંથી

શોષક પંપની મદદથી થોડી હવા એથી લેવામાં આવે છે એટલે બહારની હવાના દયાણુમાં ફેરફાર યતાં ડબ્બીનું ઢાંકણ હવાના દયાણુના પ્રમાણમાં દયાય છે કે ઉચું યાય છે. ડબ્બીના ઢાંકણનો આ ઉચોનીચો ફેરફાર ઉચ્ચાદનની મદદથી મેટ્રો કરવામાં આવે છે. અને ઘડિયાળનાં ચક્રો જેવાં ચક્રોની મદદથી તેને ગોળ પથ્થુ કરવામાં આવે છે. ડબ્બીના ઢાંકણા ઉપર ઘડિયાળના ચંદા જેવો ચંદા રાખવામાં આવે છે. તેની ઉપર કાંટો ગોળ ફરે છે અને ફેરફાર

તેનાથી વંચાય છે. એટલે સામાન્ય માથુસો પથ્થુ ઘડિયાળ નેવાની માફક નિષ્પ્રવાહી મેટ્રોમીટરમાં હવાનું દયાણુ નેમ્પ થકે છે. ચંદા ઉપર ૨૮" થી ૨૮૧૧" વચ્ચે તોફાન, ૨૮૧૧" થી ૨૮૧૧" વચ્ચે વરસાદ, ૨૮૧૧" થી ૩૦૧૧" અદલાતુ વાતાવરણ, ૩૦૧૧" થી ૩૧૧૧" સુખી હવા, એવા સામાન્ય લખેત્રા હોય છે. એટલે સામાન્ય માથુસો પથ્થુ નિષ્પ્રવાહી મેટ્રોમીટરની મદદથી આયોહવા વિષે આચાહી કરી શકે.

સત્યાગ્રહીઓ છોડી મુકાયા અને બીજા પકડાયા

જાઈ એલીઝાબેથની નોર્થ એન્ડ પોસ્ટ ઓરીસના યુરોપીયન વિભાગમાં જીલાઈ તા. પખેના પકડાયા ૧૯ બીન-ગોરાઓને ગયા મેટ્રોમેટર કહ્યું કે આ આરોપને રહેા આપનારા પુરાવા રજૂ યયા નથી. સીનીયર પબ્લીક પ્રોસીક્યુટર કહ્યું

કે એ પ્રમાણે આરોપ મુકવામાં આવ્યો હતો કારણ પોસ્ટ ઓરીસમાં સેક્રેગેશન ને લગતા ચોક્કસ ધારા નથી. પોસ્ટ માર્ટર જીયાનીમાં જજીયું કે તેઓ પોસ્ટ ઓરીસમાં રોળાખંધ દાખલ યયા હતા અને યુરોપીયન વિભાગમાં દાખલ યતા હતા. તેઓએ કહ્યું કે તેઓ એપાર્ટમેન્ટના કામદારો બન કરી રહ્યા હતા અને લાંથી હટવાની ના પાડી. મેટ્રોમેટર પુછેલા સવાલના જવાબમાં

મીઠાઈ ખાનાર શોખીનોને ખાસ

ખુશ ખબર!

અમારા માનવંતા ગ્રાહકોને જાહેર કરીએ છીએ કે ઘણા જ ટુંક સમયમાં નીચે દર્શાવેલ સીરનામે સ્વાદીષ્ટ મીઠાઈની અપ ટુ ડેટ દુકાન ખોલવામાં આવશે. અમારી મીઠાઈને! સ્વાદ આપ સહુએ અનેક વખત ચાખ્યો છે પરંતુ હવે એથી ઘણું વિશેષ સ્વાદિષ્ટ અને બહકા ભરી તેમજ અનેાખી ભાતની નાસ અનુભવી કારીગરોના હાથે બનાવવામાં આવશે દુકાન ખોલવાની તારીખ માટે છાપું વાંચતા રહો.

જેઠાલાલ મીઠાઈ હાઉસ

(જા. માણિકલાલ જેઠાલાલ)

૭૧ પ્રીન્સ એલર્ડ્સ સ્ટ્રીટ (પેસેન્જમાં)

(એ બી સી સરવીસ સ્ટેશન સામે)

પી. એ. બોક્સ ૨૦૪૩,

ફોન નંબર ૨૬૭૮૦,

ટેલીગ્રાફ "SWEETMEATS"

તેણે કહ્યું કે બીન-ગોરા દાખલ થયા તે વખતે કાઉન્ટરપર એકે યુરોપીયન નહોતો. તેઓએ પોસ્ટ ઓફીસના કાર્યમાં અડચણ કરી નહોતી

મેછરૂટે કહ્યું કે આ જુઓની મુલ્ય તેઓએ પોસ્ટ ઓફીસના કાર્યમાં ખોટી રીતે અને ગેરકાયદે અડચણ કરી હતી એવા તેઓપર મુકાબેલા આરોપ ને ટેકો આપનારું કહ્યું નથી.

જુલાઇ તા. ૫ મીએ બ્રાઇટન રેલવે સ્ટેશનનાં યુરોપીયન દરવાજાથી દાખલ થવા બદલ પકડાયેલા બીજા ૨૧ નેટીવો ને પા. ૬ નો દડ અથવા ૩૦ દીવસ ની કેની સજા કરવામાં આવી હતી. જેમાંની અરક્ષી સજા છ મહિના માટે મોકલે રાખવામાં આવી હતી.

બીજા ૨૨ સલામતીઓને શુક્રવાર તા. ૧૮મીના બ્રાઇટન રેલવે સ્ટેશનપર

અને ૧૯ને કોસ્ટર્ન પોસ્ટ ઓફીસે પકડવામાં આપ્યા હતા. પોસ્ટ ઓફીસ માં પકડાયેલાઓની સામે આરોપ નાણું ઘડતું કે નહિ એ ત્રોસીકયુટરે નક્કી કર્યું નથી. બીજાઓના કેસ ઓગસ્ટ તા. ૧ લીપર મુલતવી રહ્યો છે.

બ્રોક્સબર્ગમાં ૫૦ સત્યાગ્રહીઓને ઘડેલી સજા

૩૦ નેટીવો અને ૧૧ ડીઈઓને ગયા સોમવાર જુલાઇ તા. ૨૧મીના મોકલખર્ગની મેછરૂટે કોર્ટમાં શી. જે. જી. લો તરફથી પા. ૧ નો દડ અથવા છ દીવસની કેની સજા થઇ હતી. એક માણસે દંડ ભર્યો હતો. બધાને પાસના કાયદા અને બ્રોક્સબર્ગના લોકેશનના ધારાઓના ભંગ માટે પકડવા માં આપ્યા હતા

પાટી તેમને માન આપ્યું હતું.

રાષ્ટ્રપતિને ખાસ સગવડો

રાષ્ટ્રપતિ હવે પોતાના રાષ્ટ્રપતિ ભવનમાં બેઠાં સંસદમાં ચાલી રહેલું કામકાજ સાંભળી શકશે. રાષ્ટ્રપતિના અંગત ઉપયોગને માટે એક લાકિડ રપીકર ગોઠવવામાં આપ્યું છે અને સંસદની સાથે તે જોડવામાં આપ્યું છે.

ભાષાવાર રાજ્યો

સંસદમાં વડા પ્રધાન શ્રી. નેહરુએ ફરીથી જણાવ્યું હતું કે મહત્વની ખાતેખાતે લાગતા વળગતા પક્ષો તરફથી સારા પ્રમાણમાં અમજુતી થાય તો અચુક ભાષાવાર રાજ્ય સ્થાપવાને હાઈ સરકાર પુશી છે. આ બાબતમાં એક ખાતગી સભ્યના ઠરાવ પરની ચર્ચામાં ભાગ લેતાં થી. નેહરુ એ જણાવ્યું હતું. વડા પ્રધાને કહ્યું કે આખા હાઈમાં ભાષાવાર પ્રતિ પાડવા નો સવાલ ઉઠાવવા સરકાર તબક્કા નથી પરંતુ અચુક ખાસ રાજ્યના સવાલને ધ્યાન દેવા તે પુશી છે વડા પ્રધાને દેશરાજાદને હાઈમાંથી જુદા પાડવાની દરખાત વિચારવાની ના પાડી હતી તેમજ જણાવ્યું કે એ વાજીબ અનિષ્ટ, કમનસીબ અને હાનીકર્તા ચર્ક પડે.

ઉડી ગયેલો ઠરાવ

રાજ્યોને ભાષાવાર જુદા પાડવાને લખતો સામ્યવાદી સભ્ય તરફથી સંસદ માં મુકવામાં આવેલો ઠરાવ ૨૬૧ વિરુદ્ધ ૭૭ મતે ઉડી ગયો હતો.

સંસદની છુટોના ભંગ

પ્રાવેન્ડીવ ડરિનચન એક્ટની રૂએ સંસદના એક સભ્ય શ્રી. વી. જી. દેશપાંડેની હુંક મહત્વપર યચેલી ધરપકડ સંસદની છુટોના ભંગ કરનારી નહોતી. ડે. કાટજીના પ્રમુખપણા હેઠળ સંસદની છુટોની કમીટીએ આ મત દર્શાવ્યો હતો. કમીટીએ વધુમાં એવો નિર્ણય કર્યો હતો કે શ્રી દેશ પાંડેની ધરપકડના ખપ્પર ડીરટ્રીકટ મેછરૂટે તરફથી સંસદના પ્રમુખને

સંજોગમાં બની શકે તેટલી તાકાદે આપવામાં આપ્યા હતા અને તેથી એ બાબતમાં છુટોનો ભંગ થયો નહોતો. આંતરકોમી લગ્નના પ્રવલન પરથી યચેલા બનાવ અંગે શ્રી. દેશ પાંડેને અટકમાં મુકવાના પરિણામે છુટોનો સવાલ ઉપરિચત થયો હતો.

ભમ્મુનો ફરજીએ

પ્રભુ પરિવહના પ્રમુખ પંડીત પ્રેમનાથ ડેગ્રાએ એક નિવેદનમાં જણાવ્યું છે કે તેમને પણ આખાં કાશમીર રાજ્યે હાઈ સાથે સંપુર્ણપણે જોડાઈ જવાની તરફથી છે. કાશમીર નેતાઓ જે મર્યાદિત જોડાણ કરવા માંગતા હોય તેો પરિવહ બીજા (બ) વર્ગના રાજ્યોની જેમ ભમ્મુને હાઈ સાથે જોડી દેવાના પક્ષમાં છે.

પાછા આવવા ઇચ્છતા ભમ્મુના મુસ્લીમો

જે મુસ્લીમો ભમ્મુમાંથી ૧૯૪૭માં પાકીસ્તાનના પડોશના પ્રમુખાઓમાં ચાલ્યા ગયા હતા અને ત્યાર બાદ "આઝાદ કાશમીર" રાજ્યમાં આશ્રીત તરીકે રહેતા આખા છે તેઓ પોતાના મુળ વતનમાં પાછા જવા ઇચ્છે છે. સામા પક્ષના ભમ્મુના અચુક જાણીતા મુસ્લીમ નગરીઓ તરફથી ભમ્મુમાં આવેલા ખાનગી ખપ્પરોપરથી આ વસ્તુ જાણવામાં આવી છે.

કાશમીરપર ચર્ચાઓ

કાશમીરનો પ્રશ્ન હવે એ સ્થિતિએ પહોંચ્યો છે ત્યારે ઉપરિચત યચેલો ગુચવજીબનો મુદ્દાઓમાંથી છેવટનું પરિણામ બહાર આવશે. કાશમીરના વડા પ્રધાન શેખ મહમદ અબ્દુલ્લા પોતાની સરકારના વડા સાથીઓ અને રાષ્ટ્રીય પરિવહના અગ્રગણ્ય સભ્યોની સાથે જુલાઇ તા. ૧૫મીની સાંજે નવી દિલ્હીમાં પહોંચવા વકકી હતી. હાઈ સાથેના તેના સંબંધને લગતી અન્યત્વની બંધારણીય બાબતોની તેઓ હાઈ સરકાર જોડે ચર્ચા કરવાના હતા. નથી દિલ્હીના રાજકીય મંડળો માં આ ચર્ચાને ધણું મહત્વ આપવા માં આવી રહ્યું છે.

હિંદનો પત્ર

(અમારા ખાસ ખપ્પરપત્રી તરફથી)

નાગપુર જુલાઇ તા. ૧૪.

પુર્વ બંગાળથી નિર્વાસિતોનો ધોધ

હાઈ અને પાકીસ્તાન વચ્ચે ખાસ પોસ્ટની પ્રથા અને બંને દેશો વચ્ચે વસ્તીના હલનચલન વિષે ઉપરિચત યચેલી સ્થિતિ સંસદમાં પ્રશ્નોત્તરીનો વિષય યજ પડી હતી. વડા પ્રધાન તરફથી જણાવવામાં આપ્યું હતું કે પાસપોર્ટ ની પ્રથા સપ્ટેમ્બરની મધ્યવચમાં અમલ માં મુકારી અને બંને સરકારો વચ્ચે કરાંચીમાં યચેલી મસલતોમાં લગભગ ૯૦ ટકા સગવળતી યજ મજ છે.

પાસપોર્ટના સવાલને પુર્વ અને પશ્ચિમ બંગાળ વચ્ચેના હલનચલન સાથે કરી સંબંધ હોવાનો શ્રી નેહરુ એ ઇન્કાર કર્યો. પુર્વ બંગાળ માં આજે જે હલનચલનને વેગ મળ્યો છે તેનું કારણ આર્થિક સ્થિતિ બગડેલી હોવાનું જણાયું.

વફાદારીના સુદર નમુને નાણાકીય પ્રધાન શ્રી. સી. ડી. દેશમુખે રાજ્ય પ્રવેશની વફાદારી અને બક્ષિતબાવનો એક સુદર નમુને રજૂ કરતાં સંસદમાં જણાવ્યું હતું કે, સાધારણ ગરીબ માણસ જેણે એ વર્ષે રાજ્યને રૂ.૫ વાર્ષિક આપવાનું કચ્છ્યું હતું તેણે પોતાનું વચન પાળ્યું છે. આ માણસ સુંબાઈ ઇલાકામાં આવેલા રત્નાગીરીનો એક ગરીબ ખેડુત છે જેણે નાણાકીય પ્રધાનને એ વર્ષે લખ્યું હતું કે રાજ્ય કે જેણે મારા હીત અર્થે એટલું બધું કરેલું છે તેને હું કશું આપતો નથી તેથી હવેથી હું અમરથ સરકારની ત્રીજેરીને વાર્ષિક રૂ. ૫ આપીશ. થી. દેશમુખે આ ગરીબ માણસ પોતાના જ ગામનો હોવાનું જાહેર કર્યું ત્યારે સભાએ તાળીઓ

ગ્રોસરી મળવાનું ભરોસાપાત્ર મથક

JHAVER HIRA & CO.,

118 Victoria Street, DURBAN.

અમારે ત્યાં

માંધીવડુ, કોદાળ, હલન, પુંબની સોમગ્રી અને લગ્ન અંગેની દરેક નેવંત્રી વસ્તુઓ મળશે.

આહોનો સંતોષ એવ અમારો મુદ્દા લેખ છે. એક જ વખત મંગાળી ખાતી કરો. માલ સારો અને મોખ્ખો બતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે. કંટા ઓડરો સી. ઓ. ડી. થી મોકલવામાં આવશે

જુકસાની ભરવાનો સવાલ

જુકસાની ભરવાના સવાલ અને દેશોએ વંતે વ્યક્તિગત માલિકોએ પોષોપોતાની મીલકતોની અદલાખલથી કોતિને ઉદ્ધેશવાની પાકીસ્તાન સરકાર ની દરખાસ્ત નિવોલિસિતોની ઝોસોસીએશ નોના પ્રતિનિધિઓની દિલ્હીમાં મળેલી પરિષદે નામજુર કરી છે. પરિષદનું માનવું છે કે એ તીત અનિચ્છનીય અને અબ્બવહાર છે.

પ્રોફ શિક્ષણનો પ્રચાર

કોલમોની યોજના મુજબ યુગ્મક રાજ્યને પ્રોફ શિક્ષણના પ્રચાર અર્થે ૫૦૦ રૂડીયો સેટ અને ૫૦૦ ગ્રામોદેશો વાપરવા મળશે. સમજના મુજબ પ્રોફશોની યોજનામાં સામેલ થનારા દેશોને રૂડીયા અને ગ્રામોદેશોને વડે સામાજિક શિક્ષણ આપવા ઓરડેલીયા એ જ્વરી સગવડો પુરી પાડવા ક્યલુકું છે.

મધ્ય પ્રદેશમાં વહુ પ્રાથમીક શાળાઓ

નાણાકીય મંત્રી શ્રી. બ્રીજલાલ બીવાણીએ રાજ્યની સભામાં જ્વ્યાલુકું હતુ કે મધ્ય પ્રદેશમાં ચાલુ વર્ષમાં ઢગબન ૧૦૦૦ નવી પ્રાથમીક શાળા ઓ ઉઘાડવામાં આવશે જેને માટે બજેટમાં રૂ. ૬ લાખ ૫૮ હજારની સગવડ કરવામા આવી છે. બજેટમાં ચાલુ વર્ષમા કેળવણી માટે રૂ. ૩.૫૫ લાખની સગવડ કરવામા આવી છે જ્યારે ૧૯૫૧-૫૨માં વર્ષમાં રૂ. ૨.૯૦ લાખની કરવામા આવી હતી.

દિલ્હી યુદ્ધમાં નાહિ જોડાય

દિલ્હીમાં જાહેર સભામાં બાવણ કરતાં વડા પ્રધાન શ્રી. નહરુએ જ્વ્યાલુકું કે વિષ યુદ્ધ જમશે તેા હાંદ દેશોને જોડાશે નહિ. તેમજ કહ્યું કે તેને પોતાનું મરતક કહ્યું રાખવું જોઈએ અને તેની નીતીએ સત્ત્વ અને ગોરવવપર રચાયેલી હોવાને જોઈએ. તેમજ કહ્યું કે માનવીઓમાં મહાદાયા ગ.ધાહા જેવા ખાન માનવી અને ભયા નથી. તેમજ કહ્યું, માન મરત ભો પૌસા, બલ્ય મોટર માટી કે બમકાદાર પોલાકમાં નથી રલાં.

ફીલ્ડોપર વધારે સખત

સેનસરડીશી

શ્રીએ બ્લાપવાના નૈતિક ધોરણમાં ઉરતત્વ ફેરફાર કરવામા નહિ આવે તા સરકારને વધારે સખત સેનસરડીશી દાખલ કરવાની ફરજ પડશે. ભારતીય શીલમ પરિષદનું ઉદ્દાહરન કરતા ખખર અને ઝોડાકાર્ટીંગ ખાતાના પ્રધાન ડા. બી. વી. કમ્બરે વાલુ પ્રવચનમાં આ ચેતવણી આપી હતી.

સરકારના ઉલોચો

મદ્રાસમા બાવણ કરતા શ્રી એન. છ. આવગારે કહ્યું કે હાંદમાં સરકાર્ય માંટના ઉલોગા રચાવવા અને વધારવા તુ કામ મેં ઉઘાવેલુ છે. તેમજ કહ્યું કે અમે આપત ઘટાપાનું અને દેશને

જ્વરી વરતુઓ ઉત્પન્ન કરવાનું નાના પમાપર કામ શરૂ કર્યું છે. અમે કોષ્ટ પજુ દેશપર આકમણ કરવાના નથી તેમ કોષ્ટ પજુ દેશ પચાવી પાડવાની અમે મદાલાકાંકો ધરાવતા નથી. પરંતુ અમારે અમારું અસરકારક રીતે રણ્ય કરવું પડશે.

આહર્શ મારેતું છવન

વનારસ હાંડુ યુનિવર્સીટીમાં બાવણ કરતાં ડા. રાખાબુજીને ભારપુર્વક જ્વ્યાલુકું કે, દેશના યુવાનોએ હાંદના બનિમ્બની જ્વાબધારી ભેવા કમર કસવી જોઈએ. સામાજિક પરિવર્તન કરવા ક્ષમ્ભતા કોષ્ટ પજુ દેશમાં સૌથી પ્રથમ યુવાનોને તેને માટે તબધાર કરવામાં આવે છે.

આખાં નરેદે વિદ્યાર્થીઓને નિરાશાવાદી માનસ ત્વજ હેવા અને પોતાના હેતુઓ સાધવાને સખત મહેનત કરવા થીખામણ આપી હતી. તેમજ કહ્યું, વિદ્યાર્થીઓએ કોલું જાન મેળવવું જોઈએ કે નેથી રાષ્ટ્રના સવાલોને ઉકેલ લાવવાની તેઓને શકિત આવે.

ચીનપર ડા. ઝાનું મંતવ્ય

ચીનના લોહીએ આર્થિક ક્ષેત્રમાં આર્થજનક પ્રવૃત્તી કરેલી છે. ભુખ તેા સવાલ તેઓને રહી નથી અને કામવારતિને પજુ રોજનું તજુ ટંક ખાતાનું મજે છે-જ્યારે અગાઉ એક ટંકના પજુ સાંસા હતા. ડુંકે સમય પર ચીન ગયેલા હાંદના સંસ્કૃતિક ગોશનના એક સભ્ય ડા. અમરનાથ ગોશ આહારહાંદમાં એક મુલાકાતમાં આ હકીકત જ્વ્યાલી હતી.

સોનીચેટ રૂડીયામાં હિંદના એલચી

હાંદના પરદેશ મંત્રી શ્રી. કે. પી. એસ. મેનનને સોનીચેટ રૂડીયા ખાતે હાંદના એલચી નીમલામાં આવ્યા છે. સખેટખરતી શક્તિવામાં તેઓ મોરંદા જવા રવાના થશે.

હિંજરત કરી ગયેલાઓની મીહકંતો

પાકીસ્તાનના સરકારી મંજોમાં એવી વાત ચલુ હતી કે હીજરત કરી ગયેલાઓની મીહકંતોની કોમંતની આંકણી કરવામાં આવે તેથી તેને કશો દર નથી પરંતુ તેના અબ્બવહારપજુને લેખીજ તે તેનો વિરોધ કરે છે. ન્યુ દિલ્હીમાં સરકારી અમલદાર તરફથી આવતાને ખેડાં ગહાના તરીકે વજુકવામાં આવી છે.

ખાદી અને હાથ વણાટ

નવી દિલ્હીમાં રીવાસોનો સરકારો ના પ્રતિનિધિઓની પ્રથમ દિવાળીક પરિષદમાં બાવણ કરતાં વેપાર ઉલોગ ખાતાના મંત્રી શ્રી. ટી. ડી. કમ્બા-ચારીએ ખાદી અને હાથ વણાટને ઉલોગને ખીલવણી માટે એક જુદી ખોલું રચાવવાનો હાંદ સરકારને ધરદાહ જાહેર કર્યાં હતાં.

જમશેટપુર માટે ડી. બી. હાંડેપીટલ

અરદેશર દલાલ સ્મારક ડી. બી. હાંડેપીટલનું ખાતયુક્ત જમશેટપુર ખાતે તાતા આર્થર્ એન્ડ સ્ટીલ કંપની ના પ્રમુખ શ્રી. એ. આર. ડી. તાતા ના હરતે કરવામાં સ્મારકું હતું.

કોંગ્રેસના કાર્યકર્તાઓ સખક

ડા. પટ્ટાભિલું બાવણ અબંકર કોંગ્રેસ હાઉસમાં ૮૪

દિવસની સવૈસ્ય કેમ્પનું ઉદ્દાહર કરતાં મધ્ય પ્રદેશના ગવરનર ડા. પટ્ટાભિ ગોનારામોએ જ્વ્યાલુકું કે આજાદી મળ્યા યાદ કોંગ્રેસે પોતાની પ્રતિજ્ઞા સુધારી છે કારણુ ઓ પોતાના ભોગને અદેબી લેવામાં પડી ગમા હતા. તેઓએ ગાંધીજીના રચનાતમક કામમાં પોતાની જ્વનને દોમતી જોઈએ, નહિ તે બળી મહેનત મેળવેલી આજાદી જ્વેખમમાં આપી પડશે.

શ્રાવણી અથવા બળેવ

રક્ષાબંધન પર્વ

લેખક : રમણલાલ ત્રિવેદિ, સોલેસબરી (સાઉથ રોડેશીયા)

આ વતી શ્રાવણુ સુદી પૂનમને મંગળ વાર તા. ૫-૮-૫૨નો દિવસ અને ચેતનના રહે એટલા ખાતર સંસ્કૃતિએ નક્કરી કરેલા તહેવારોમાં ભગભમ દિવાળી જેટલું જ, બંદે પ્રતિતીની દિશ્મિ તેથીજ અગત્યનું સ્થાન ભોગવે છે.

દુનિયાની દરેક સંસ્કૃતિઓએ પોતા ના વર્તુલમાં સમાવણ માનવ સમુદ્ધ માટે તહેવારો નક્કરી કરેલા હોય છે. આદર્શ, બાવના, પ્રેરણા કે ધર્મ વિગેરે રહેલાં હોય છે.

આર્થ સંસ્કૃતિએ બળેવનો તહેવાર નિમોજુ કરી એના વર્તુલમાં સમાવણ માનવ સમુદ્ધને, હમેશાં નવયુવાન, નિર્મળ અને જ્વબલ્લખમાન રહી શકાય એવા બબ્બ આદર્શ અને પ્રેરણા આપ્યાં છે.

કોષ્ટ પજુ પ્રજન સમુદ્ધ કે રાષ્ટ્રના ઉત્થાન અને વિકાસ માટે તજુ બળો ની અનિવાર્ય આવશ્યકતા હોય છે. જ્વાનજળ, જ્વાનજળ અને અર્થજન, સાદી જાપામાં કહીએ તે જાન, શોર્ષ અને સંપત્તિ. જે પ્રજનસમુદ્ધ તેાકાની સરખ ધારણુ કરે છે. પૃથી પર વર્ષોને કારણુ કાલવ કીચક યુવા છે એટલે પ્રવાસ કડિન બની જાય છે. એવા સમયે એક રથોર રથોર થષ રહેવામાં જ હિત છે. એટલેજ આવાહ સુદ અખ્યારસને દેવશ્યની ઓકાદશી દંડાવી શાસ્ત્રકારોએ સ્થળાંતર કરવા પડે એવી તમામ પ્રવૃત્તિઓ બંધ કરવાનો આદેહ આપ્યો છે.

શ્રાવણુ અધવારતાં ચોમાસું થીયું પડવા માંડે છે, સાગરરાજ જાંત ચવા માંડે છે, નદીઓનાં પ્રચંડ પુરો ઝોસરવા માંડે છે અને કાલવ કોરક ઝોસા થવા લાગે છે. આસી સુદ દશમ (વિજયા દશમી) આવતાં ઝતુ તતન અતુકુળ બની જાય છે એટલેજ શાસ્ત્રકારોએ વિજયા દશમીના દિવસને પ્રાયેક પ્રદક્ષિના યુખ સુકર્ત તરીકે ઠરાવી આપ્યો છે.

આમ ચોમાસાના ચાર માસ દરમ્યાન માત્ર ખેતીની પ્રવૃત્તિઓ થષ

ઉપર જ્વ્યાલેવા તજુ બળો પ્રજન પ્રાપ્ત કરતી રહે. હમેથ શકિતશોળી અને ચેતનના રહે એટલા ખાતર આર્થ સંસ્કૃતિના ઘડેલીઓએ આ તહેવારની યોજના કરી છે. જ્વાન, શોર્ષ અને સંપત્તિ પ્રાપ્ત કરવાનાં ધ્યેય દરખ્યાં છે. એની પાછળ એવાજ ઈતિહાસની યુજણી કરી છે અને ધ્યેય સિદ્ધિને માટે પ્રજને આચરવાના આચાર અને વિધિઓ પજુ નક્કરી કરી આપા છે. બલ એવ બળેવ (બળ સરખ અગર બસનો લોતક)ની સજા આપી છે.

પજુ શ્રાવણુ સુદ પૂનમને અદેબી કામજુ સુદ પુરોમે બળેવનો તહેવાર રાખ્યો હોત તેા શો વાંધો હતો? એનાં પજુ કારણુ છે અને તે નીચે મુજબ છે.

આવાહથી આસી સુધીના ચાર માસ ચોમાસાના હોય છે. એ સમય એક જ્વાઓથી બીહ જ્વાઓએ જ્વામાં, સ્થાનાંતર કે યુસારી કરવામાં તદન પ્રતિકુળ છે. સામરરાજ અને તેમાં વહી આવતા પર્વતપુત્રીઓ (નદીઓ) તેાકાની સરખ ધારણુ કરે છે. પૃથી પર વર્ષોને કારણુ કાલવ કીચક યુવા છે એટલે પ્રવાસ કડિન બની જાય છે. એવા સમયે એક રથોર રથોર થષ રહેવામાં જ હિત છે. એટલેજ આવાહ સુદ અખ્યારસને દેવશ્યની ઓકાદશી દંડાવી શાસ્ત્રકારોએ સ્થળાંતર કરવા પડે એવી તમામ પ્રવૃત્તિઓ બંધ કરવાનો આદેહ આપ્યો છે.

શ્રાવણુ અધવારતાં ચોમાસું થીયું પડવા માંડે છે, સાગરરાજ જાંત ચવા માંડે છે, નદીઓનાં પ્રચંડ પુરો ઝોસરવા માંડે છે અને કાલવ કોરક ઝોસા થવા લાગે છે. આસી સુદ દશમ (વિજયા દશમી) આવતાં ઝતુ તતન અતુકુળ બની જાય છે એટલેજ શાસ્ત્રકારોએ વિજયા દશમીના દિવસને પ્રાયેક પ્રદક્ષિના યુખ સુકર્ત તરીકે ઠરાવી આપ્યો છે.

આમ ચોમાસાના ચાર માસ દરમ્યાન માત્ર ખેતીની પ્રવૃત્તિઓ થષ

કાશ્મીર મુસ્લીમ નઝરે

હિંદી સંસદના સભ્ય મોહાના જોદામ રોયદ મસોદીએ ઓગસ્ટ તા. ૧૨, ૧૯૫૧ ના રોજ ભારતીય સંસદમાં ઉદ્ઘૃષ્ટમાં કરેલી તકરીરનું ચુસ્તરીતા બાબાનતર :

કેાશમીર સંબંધમાં પાકીસ્તાન તરફથી આવવામાં આવેલી ધમકાઓ તરફ મક્કમ વલણ અપભાર કરવામાં આવ્યું છે એ સંતોષજનક ખીના છે. પાકીસ્તાનનું એક મોટાં રાજ્ય તરીકે અસ્તિત્વમાં આવવું એ કોઇ મોટા ત્યાગ કે કોઇ બહાદુરીઓ પ્રસાસને આવ્યાં નથી. માત્ર ધમકાઓથીજ પાકીસ્તાન હસ્તીમાં આવ્યું છે; અને તે ધમકાઓની સહાયથી નથી જવા માગે છે. ને તેના પડોશીઓ, ખાસ કરીને ભારત, એની ધમકાઓને વશ થયે તે તકલીફોનો કોઇ છેડો નહિ આવે. પાકીસ્તાન કાશ્મીરને પ્રથમ પછીજ અવળી રીતે જ્યત સમક્ષ રજૂ કરી રહ્યો છે. બહારની દુનિયા સમક્ષ કાશ્મીર બારમાં પાકીસ્તાન તરફી ને દલીલો રજૂ થાય છે તે કરતાં તેના ધર આંગણે વહેતો યુક્રમાં આવેલો રેડીઓ પ્રચાર જુદી જ બાત નો હોય છે. બહારની દુનિયા સમક્ષ એ એવી દલીલ કરે છે કે જો લાખ નિરાશાર લોકો જુદામગરોને હાલ ધર્મ ના કારણસર દુઃખ યાતનાઓ ભોગવી રહેલ છે અને તેમની સુકિત એ એક માત્ર પાકીસ્તાનની દરબની પ્રથ છે; પરંતુ તે બ્યારે આ જ પ્રથ પર પોતા નો લોકોને સંબોધન કરે છે ત્યારે એ તેમને કહે છે કે: "કાશ્મીર વિના તમે ટકી શકશે નહિ; એ કાશ્મીર પાકીસ્તાનમાં નહિ" આવે તે પાકીસ્તાન સામે હતું ન હતું યથ જવાનો બ્ય આવવી ઉચ્ચે." જેમ પહેલી દલીલમાં કોઇ વચ્છદ નથી. તેમ બીજામાં પણ નથી. ખરી દહકીત તે એ છે કે પાકીસ્તાનની વર્તમાન નેતાગીરી તથા અંક સત્તા પર રહેલો પક્ષ પોતાની સ્વાધીનેતા અને ખોટા રાજકારણને લીધે એ દેશમાં સંદતર અજ્યનમતો યથ પડેલ છે.

દીગની અચ્ચિયતા

જેઓને પાકીસ્તાનના કોઇ પણ શહેરની મુલાકાત લેવાની કેઇ સાંપડી હશે તેઓ આપણને એમ કહેવાની સ્થિતિમાં છે કે હાલની પાકીસ્તાનની લીમ સરકાર સૌથી વધુ અચ્ચિય બની છે. પાકીસ્તાનના રોજમાં વારંવાર રચાતાં કાવરાઓ, લોકોનો વતંબાન તેમ અને વિવિધ પક્ષનાં સુચો આપણને તે એવા નિર્ણય તરફ દોરવી જાય છે કે ત્યાં સત્તા પર રહેલી ટોળકી પોતાનું વર્તન કારણસરથી બળવી રહી છે. પાંચ વર્ષના બાળા બાદ પણ તેઓ પોતાની બનતાને રાજ્ય બંધારણ આપી શકવાની હિમ્મત ધરી શક્યા નથી. એના સિવાય તેઓની ભિન્નલોકપ્રિયતા ની વધુ બળવાન સ્થિતિથી બીજી કંઈ હોઇ શકે? એક યા ખીન બહાને બંધારણ ધરી કાદવાની વાતને તેઓ આવી ઉભાત જાય છે. મોટું કરવા પાછળનો આચ્ચ, અચ્ચાંક વચનો ના પાળવાનો છે. અન્ય કોઇ બાબત

પરતેની તેમની વલણ પણ એવી જ છે. હવે તેઓ કાશ્મીરના પ્રશ્ને પોતાના પક્ષને મજબુત બનાવવાનું સાધન બનાવે છે. બ્યારે બ્યારે જનતા પોતાનું માર્યું ઉચ્ચે છે અને પોતાને ગમતી સરકાર સ્થાપવા માગે છે ત્યારે ત્યારે આ લોકો ઉરત જ કાશ્મીરને દાહ ઉમેા કરે છે અને પોકારી ઉં છે કે જે તેઓ એવું પગલું લેશે તે તેમની કાશ્મીર સંબંધી વલણને દરકત પહેાંચશે. બીજી બાજુએ, કાશ્મીરને તામે વીરહી સત્તાએનું પીડબળ મેળવવા પ્રયાસ થાય છે. એવી પણ શાહીવાદી સત્તાએ છે કે જે જાત્ર એરીયાનો ઉદય ભેવા ઇજ્જતી નથી. પાકીસ્તાન કાશ્મીરને તામે આ સત્તાએનો લાભ ઉઠાવી રહ્યું છે અને તેઓને સાથ તેમની રહ્યું છે. આ અગ્રહ, પાકીસ્તાનની રચનાની માગણીને સ્વીકાર કરવામાં નહિ આવે તે કતલ યુનેરેઇ અને દુલ્લા યાહુ કરી દેવામાં આવશે એવી તેઓની પહેલા વખતની ધમકા અને પરિશુભે બનાવોએ જે વળાંક લીધો હતો તેવો જ વળાંક આ વખતે પણ ભેશે, એવી માન્યતા પાકીસ્તાન માં પ્રસરી રહી છે. કોચિસે પરિસ્થિતિ ના દયાણ તળે તેમની માગણી માન્ય કરી હતી. અજને ને બાગલા સ્વીકારવામાં આવ્યા ન હોત તેા થું વધુ રક્તપાત, વિનાશ અને તારાજ યવા ન પાસત? મરે વખતે એમની ધમકા કારણત નીવી એટલે તેઓ માને છે કે દુરીકાર ધમકાઓ એવા જ ચમકાર કરી બતાવશે; પરંતુ ભારત સરકારે બ્યારે પોતાની દરબનો ખ્યાલ કર્યો, મકકમ પગલું બધું અને તેમની ધમકા ઓ ખરેખરું રવરૂ ધોરણ કરે તે પહેલાં સરહદની આ બાજુએ વીસ માઇલના અંદરે પોતાના સંરક્ષણ એળો મેાકલી દીધાં ત્યારે પરિશુભ એ આવ્યું કે ધમકાઓ પાલી ધમકા જ રહી મઇ. યુકકાએ બતાવનારાઓએ ભેષ લીધું કે ભારતીય સરકાર કોઇ પણ આકરમિક બનાવોનો સામાને કરવાને સમજ બની છે. આવું જ જ્લણ કેવળ કાશ્મીર પ્રશ્નના બારમાં નહિ, પરંતુ પુર્વ-બંજાળના પ્રથ સંબંધમાં તથા તેનો ઉકેલ હજુ ધવેા બાકી છે એવી ભારત-પાકીસ્તાન વચ્ચે ની તમામ વિવાદારૂપ બાબતો સંબંધ માં પણ લેવાવું જોઇએ.

ભારતીય યુકિત રોજો કાશ્મીરમાં ઉતારી ત્યારે વડા પ્રધાને બારામુદલામાં બાગણ કરતાં એવા કોઇ આપો હતો કે આકરમિકતા હાથમાં કાશ્મીરની તસુએ તસુ જમીનેને યુકા કર્યો વિના

ભારત સરકાર ને પરી નહિ. એ બહાઈ ને ને એક એ કે હજુ પણ કાશ્મીર નો લખબગ ૧/૩ પ્રદેશ અને લગભગ ૧/૪ વસતિ, જે બંને મેશક ભારત ના જ હોવાનો હક્ક ધરાવે છે, તે પચાવી પાડવાનો અને આકરમણ કરનારાએના હાયમાં છે. કાશ્મીર દેશનો ઇતિહાસ બતાવી આવે છે કે કાશ્મીર પ્રાચીનકાળથી ભારતનો જ એક ભાગ બની રહ્યો છે. હવે બ્યારે કાશ્મીરને ભારતથી વિભિન કરવાનો પ્રયાસ કરવામાં આવે છે ત્યારે અમારું પ્રથમ અને ખાસ મત્વનું કર્તવ્ય એ બને છે કે અમારે એનો સામાને કરવો. તદ્કુળી હરોળની પેલી બાજુ પર વસતા લોકો જણે છે કે તેઓનું જીવન યુવાઓ કરતાં પણ બદતર છે. કમનસીબે જેમને બીન-યુરદિશા તરીકે ત્યાં જોવામાં આવે છે એવા માનવોને તેા સંદતર યુવાઓનું જ જીવન જીવવાની દરજ્જ પાડવામાં આવે છે; કેટલુંજ નહિ, પણ ત્યાંના યુરદિશા પ્રત્યે પણ એવા જ વર્તાવ દાખવવામાં આવે છે. આકરમણીરના કમળ તળેના વિરતાર માં અક્ષમ મતદાન વડે બલે આવે બાબતના નિવેદો લાવવામાં આવે. અને એ નિર્ણયને કુલ્લ રાખવા તર્ક યાર છીએ, પરંતુ એ ચરતે કે પાકીસ્તાન એ વીરતારમાંથી પોતાનાં સત્તા પર તથા બીનસત્તાવાર રોજો ખસેડી બે. અમને ખાતરી છે કે તદ્કુળી હરોળની પેલી બાજુની પ્રભામાંથી હપ ટકા અમારી પરિશુભામાં મતદાન કરશે. તદ્કુળી હરોળની આ બાજુ ઉપરની દહકીત એ છે કે અમે પાકીસ્તાનને અને તેના સમર્થનકારને બંધારણ માટે દમચ્ચું જ શરૂ યનારી યુટણી એમાં દરીશાઇ કરવા માટે મેદાને પવાનું આદવાન કયું છે. તેમને માટે મેદાન ખુદ્કું છે. તેઓ તેમને શ્રાવે તે મતદાર વિભાગમાં પોતાના ઉમેદવારે ઉભા રાખેનો યુટણીને જંચ ખેલી શકે છે, અને એ બધું તેઓ પાકીસ્તાનના નિરીક્ષકોની હાલતીમાં કરી શકે છે. મતદારે ઉપર જેર વાજબી દયાણ કોઇ એવી બાબત નથી કે જેને છુપી રાખી શકાય. કારણ કે જેરવાજબી દયાણને ઉપચોત કરવા માટે લશકર અથવા પોલીસની મદદ લેવી પડે અથવા હથીયારોને ઉપચોત કરવા પડે; પરંતુ પાકીસ્તાનમાં અંક ૫૨કાર ઝીલવાની હિમ્મત નથી. કારણ કે તે જણે છે કે કાશ્મીરના સુરિચનો શીખ અન્દુલાની પડખે એ, તે બીન-યુરદિશાનો વીચાર કરીએ તો તેઓ બનમાલની કે રચાણની સલા

મતી જેખમાય એવું કામ કરી કરે જ નહિ. દુનીયાના કોઇ પણ બામમાં એવું એક મણુ રાજ્ય નથી કે જ્યાં પોતાની ધાર્મિક માન્યતાએના કારણે માણસની જીવન, ઇજ્જત અને માલ મીકત જેખમમાં યુકાઇ ગઇ હોય. પોતાનાં દુઃખલોને કારણે યુરદિશા લીમ ની વિકૃત નેતાગીરીએ પાકીસ્તાનની આદ કરોડની પ્રજા ઉપર અને ઇસ્લામ ધર્મે ઉપર અપકીર્તીનું લાંઠન લગાડ્યું

બંધારણ સલાની યુટણીએ આ બંધારણ સલા માટેની યુટણી બીલકલ પદાવતારોલેત જશે. લખબગ ૧૮ લાખ લોકો તેમાં બામ લઇ રજા છે. આ અદાર લાખનો નિર્ણય કેમ કરીને છુપો રાખી શકાય? માનવીય ખીન, કે. કોદામ સંબંધમાં કહેવું જોઇએ કે તેઓ જે બીજું કંઈ સીક કરી શકે તેમ ન હોય તેા, જેવે યુટણીના સિસેા દરખીયાન તેઓ થીનકમાં હાજર રહી શકે કે, સંયુકત રાષ્ટ્રસંસ્થા કાશ્મીરની જનતાની ઇજ્જા ને જે કંઈ મદત્તર આપતી હોય અને કાશ્મીરની જનતાની ઇજ્જા જ કેવળ નિષ્કામક એવા એવા એના તરફથી કરવામાં આવતા દાવાને ખરેખર જે સત્યનો આધાર હોય તેા, તેમણે આ યુટણી પ્રત્યક્ષ નિહાળવી જોઇએ. ત્યાર પછી તેઓ પાછા જશે છે અને ઉપચોગી અહેવાલ રજુ કરી શકે છે. આ રીતે તેઓ સંયુકત રાષ્ટ્રસંસ્થાની સર્વોત્તમ સેવા બજાવશે.

પાકીસ્તાન રૂં છે

કેાશ્મીરને કે કે કાશ્મીરની બંધારણની સલાને નિર્ણય સંયુકત સાહસરચના યુદ્ધાએને કોઇ રીતે પુરવઠકારી કે વિશ્લેષણ નહિ બને તેવો ઉપચોત સરકારે વારંવાર ખાતરી આપી હોવા છતાં પાકીસ્તાન કાશ્મીર ની બંધારણ સલાથી શા માટે બઝો છે? પાકીસ્તાનને શા માટે ગબરાટ છુટે છે? તેા જેને માટે આટલા યુગબચારા પાડે છે તે લોકમતનું જે એક માત્ર પરિણામ આવી શકે એમ છે તેનાથી તે અજ્ઞણ તો નથી જ, અને તેથીજ તેઓ આ લોકમતને અમલી બનાવ દેતા નથી. તેઓ જણે છે કે કાશ્મીરને તમામ વિરતાર યુકત કરવામાં આવ્યા વિના અને રાજબીકી અને અન્ય ગામેમાં ઇસ્લામ વમર બટકતા કાશ્મીરના એ બધા લોકોને પોતાના મુળ ધરોમાં ફરી સ્થાપિત કરવામાં આવ્યા વિના એકમત લેવાશે નહિ. તેઓ જણે છે કે ઉતરનો વિરતારો તથા કહેવાતા "આગ્રહ કાશ્મીર"ના વિરતારો કાશ્મીર રાજબીકી સરકારના અંકુશ તળે ન આવે ત્યાં સુધી લોકમત મોજ શકાય નહી. તેઓ આ બધી વસ્તુઓ પુરેપુરી સમજે છે અને તેમણે છે કે લોકમત લેવાનું અશક્ય છે. હવે જે એકમાત્ર વસ્તુ

મહત્વપૂર્ણ ગણુશે તે, જેને માટે હાલ માં ચુટુંદીઓ થઈ રહી છે તે બંધારણસભાને નિષ્ક્રમ કરી સમય જતાં, સંયુક્ત રાષ્ટ્રસંસ્થા તથા સમગ્ર જગત સમક્ષ એવી રીતિતિ ઉભી થવા નો વખત આવશે કે ભારત અને પાકીસ્તાન કોઈ નીહુધું પર આવી શકયા નહિ હોય, તથા ત્યાં જે પ્રકારનો લોકમત યોજવાનો ઈરાદો રાખવામાં આવ્યો છે તે શક્ય નહીં હોય પરંતુ તે વેળા, કાશમીરની આ બંધારણ સભાને નીધોર તે તેમની સામે મોટુંદ હશે. એ નિષ્ક્રમ પ્રત્યે શું તેઓ દુલક્ષ દાખવી શકશે? કાશમીર ભારત સંઘનું એક અંગ હોવાથી તેને ભારતીય રાજ્યબંધારણની કલમ ૩૭૦ની રૂએ પોતાની બંધારણ સભા યોજાવવાનો અને નીહુધું લેવાનો હકક પ્રાપ્ત થયો છે.

જેહાદાને પરોટા

કાશમીર માટે જે બંધારણસભા યોજાવવામાં આવશે તેને ભારતનાં રાજ્યબંધારણ અનુસાર સારાંએ ભારતની અનુમતિ મળશે. આ સંલેગો માં ચુટુંદીઓ બંધારણ સભાને નિષ્ક્રમ આને હોરકે મારવાનું કામ હકાપણુએથી લેખારો નહિ. નિધોરેથી કાશમીર બંધારણ સભાને નિષ્ક્રમોને મહત્વ પુણું અર્થ પાકીસ્તાનની પ્રજા સમજે છે, માટે જ તેઓ ગભરાટમાં પરયા છે અને ચિંતાતુર બન્યા છે. તેથી તેઓએ બંધારણસભાની યોજનાને નિષ્ક્રમ બનાવવા આ તખકડું પુચમાં પોતાની સેનાઓ ખસેડી અને 'જેહાદ' ની ધમકીઓ સુદમાં આપવી શરૂ કરી ઈથી. તેમણે બીજું પણ ઘણું કર્યું—પુલ્હં તેમ જ છુપી રીતે, પરંતુ તેમનાં આ ધ્વંસ કરાવવાને નાકામી યાચ નીવડયાં. તેમણે પાકીસ્તાનના યોદ્ધાને પુરસ્કેરે લાલેયાં અને તેમની લાણુઓને લાભ ઉઠાવવા પ્રયાસ કર્યાં. આ ધમકીઓને ભારતે તુર્તા તુર્તા પ્રતિકાર ન કર્યો હોત તે પાકીસ્તાન યોદ્ધાં વધુ ગડલાં આગળ વધ્યું હોત. જેઓ પાકીસ્તાનની આવી હુન્દાઓ પ્રત્યે આંખ આડા કરે છે અને તેની પીઠ યાગડતાં પણ અચક્રાતા નથી તેઓએ સમજી લેવું ઘટે છે કે મામલો વિકટતાં કેવળ કાશ મીર કે ભારતને માટે જ નથીનાનો વીપ્ય બનવાનો નથી, બલકે સમસ્ત એશીયાનો એ પ્રશ્ન બની જશે.

પાકીસ્તાન કાશમીર કે ભારતના કોઈ પણ ભાગ પર દુમલો કરે એ સંભવિત નથી. કેટલાક લોકો હજુ યે માને છે કે કદાચ એમ બનવા પામે. પરંતુ કાશમીરના લોકોને લાગે વળગે છે ત્યાં સુધી, તેઓ નિકટમાં રહેતા હોવાથી એ વસ્તુ સારી રીતે જાણે છે કે હુદની શકયા છે જ નહીં. પરંતુ ગેશક, એનો અર્થ કાંઈ એવો નથી થતો કે લોકો નિષ્ક્રમ બની

આરામથી બેસી રહે. તેઓએ કાંઈ પણ સંલેગોને પહોંચી વળવાને તક યાર રહેતું જોઈએ અને પંડીત કુંજર એ કહ્યું તેમ એક વખત દરખાસ્ત આવેલી તે મુજબ એ સશસ્ત્ર દળોમાં ઘટાડો કરાયો હોત તે તે એક ઘણું મોટું પગલું ભરાયું હોખાત.

સશસ્ત્ર દળો સંખ્યામાં ડો. કુંજર એ એવું મંતવ્ય દાખવ્યું છે કે તેમના પરનું ખર્ચ નિરર્થક છે, પરંતુ કાશ મીરની પ્રજા માને છે કે ભારત પોતા ના સૈન્ય માટે સરકારીય મગરૂપી ધરાવી શકે છે. ભારતીય સશસ્ત્રદળો કારભીર ખાતે આવી પહોંચ્યાં તે વખતે એક છેડાથી બીજા છેડા સુધી નો સારો યે પ્રદેશ ભ્રમિત માત્રસને જકડાયો હોત અને દોસ્ત કોણ અને દુમ્બન કોણ એ કળવું મુરફેલ બન્યું હવું. કારણ કે બંધારથી તે સો સરખા જ સારા મુસ્લીમો હેખાત! હાથનીરો સામનો કરવો એક હોડુ જીથનો સામનો કરવાનો વખત આવી પહોંચ્યો હોય ત્યારે તેની શું રીતિ થઈ હોય તેની કલ્પના સફેરે થઈ શકે છે. તે વખતે એક હોડુ એમ સમજતા કે કોઈ પણ શખ્સ તેના મુસ્લીમ હોવાના સખખથી જ તેને દુરખન ગણુતો હોતો અને એવી જ રીતે એક મુસ્લીમ પણ બે સાખી અક્રિત હોડુ હોય તો તેને પોતાનો દુરખન લેખતો હોતો. આવા સમયે કાશમીરમાં ભારતી સૈન્ય પંચાબના એ હલ્લાઓમાં થયને આવ્યું કે ત્યાં કોખી વાતાવરણુ બન્યું જ ખુનખર બન્યું હતું. અજરાનવાલામાંથી ખરે રાવલપીડીના કેટલાક હલ્લાઓમાંથી સૈનીક પોતાના ઘરખર હોડીને દુમલાઓરો કે જેમણે તેમનાં ઘરખર હુડયાં હતાં, તેનો સામનો કરવા બંધાર પરયા. એમને કેવળ એક જ ખ્યાલ હોત કે તેઓ ગાંધીજીની આરાધ યને પરવાનગીથી લાં ગયા હતા. વિશેષમાં તેમને એ હકીકતનો ખ્યાલ રહેતો હોત કે મહાત્માજીએ પોતાનું સાઈ યે હુજન જે સિદ્ધાંતને માટે સમર્પા ઈજ્યું હતું તેનું સલ સાબિત કરવાને તેઓ ત્યાં જઈ રહ્યા હતા એ સિદ્ધાંત હોતો હોડુ—મુસ્લીમ મત બેઠાને અંત લાવવાનો. એ સિદ્ધાંતને સાચો કેરવાનું કર્તવ્ય એમને સોંપોયું હતું. એમને કહેવામાં આવ્યું હતું કે કેમનાંદનું વીધ નાહુદ કરવાને તેઓ સાં જઈ રહ્યા હતા. વિશેષમાં તેઓ પોતાના દીલમાં પોતાના ઘવાયેલાં સગાં વહાલાંની તાલ યદ સાથે ત્યાં ગયા હતા તથા તેમની માલમતા અને ઘર યારની હુડતાં દરયા તેમની આંખ સામે તાજજી તરવરતાં હતાં. એમને કાશમીરમાંની એ વખતની કોખી પરિ-રિથતિનો જરીયે ખ્યાલ ન હતો. તેમને પોતાને કેવી ખતનાં માણુઓ સાથે કામ લેવાનું છે તેમને કે ત્યાં

ખતની પરિરિથતિનો ખીલકુખ ખ્યાલ ન હતો. થોડે રહીને તેઓ ત્યાંના વાતાવરણુથી પરિચિત થઈ ગયા અને નમુનેદાર અદાથી પોતાની કુરબે બખથી. બ્યારે તેઓના બહુધામાં આવ્યું કે રાવલપીડીને રસ્તે આવતો આવતો મીઠાનો પુરવઠો પાકીસ્તાને બંધ કરી દીધો છે અને તેથી મનવી એ તેમ જ પ્રાણુઓ બનેને સહન કરવું પડ્યું છે, ત્યારે ભારતીય સેનાના સૈનિકોએ પોતાનાં સીધાંમાંનાં મીઠા માંથી બનતાને મીડું આપ્યું. આ એક નાનું, પણ ભારતીય સૈન્યની વર્તણુકનું લાક્ષણિક ઉદાહરણ છે.

ભારતીય સેનાના સૈનીકો તથા અફસરોમાં જે શુભો ભેવા મળ્યા તે આમ પ્રજામાં સાખાખબુલો જોવામાં આવતા નથી. આ સૈનીકો કેમી પુચકો, અખમાણુક હેતુઓ અને સોભચ્છતિથી પર હોય છે. તે એવા માનવીઓ છે કે જેમને હુંયે પોતાના દેશ અને દેશજનો પ્રત્યે અત્યંત પ્રેમ બાવાના વસેલી છે. આથી આપણે એવા દિનની રાહ ભેષ રહ્યા હોઈએ કે જ્યારે પ્રત્યેક પુખ્તવયનો હોડી એક સૈનીક જેમને, અન્ય દેશો પર દુમલો કરનારો સૈનીક નહી, પરંતુ આપણે જેની ઉખાદ ધરાવીએ છીએ એવાં લક્ષણુ અને સદ્ગુણ ધરાવતો સૈનીક બને. આપણે આ પશુ સૈન્યનું સંખ્યાબળ ઘટાડવાની જરૂર નથી. આજે આપણુને માનવ શક્તિની ઘણી જરૂર છે. ખેતીને ઉકર્ધ તથા બ્યારાટ-ઉલોગના ઉકર્ધને માટે સંખ્યાબંધ માનવીઓની જરૂર છે. આપણા સૈનીકો આવી જવાય દારીએ ઉઠાવવામાં પોતાનો દીસેશ શા માટે ન આવે? અપહલા તરિકે, દેશમાં અક્ષરજ્ઞાન ફેલાવવાની સમસ્ત્યા આપણી સમક્ષ રહેલી છે. આપણે આ કામ જે સૈન્યને સોંપીએ તો, તેઓ ઘણી યોગ્ય રીતે તે બખવી શકશે અને ઘણા યોગ્ય સમયમાં આ પશુ બધા લોકોને લખતા વાંચતા કરી શકશે. એ જ રીતે આપણી અન સમસ્ત્યાનાં પશુ તેઓ ડડપી ઉકેલ લાવી શકશે. સૈન્યમાં બેડાયેલા આપણાં માણુઓને, ખાસ કરીને દેશ ની ઉત્તર અને પશ્ચિમ સરહદોનાં સંરક્ષણમાં રોકાયેલાઓને હાડીક મુખારકબાકી આપવી ઘટે છે. કાશ મીરની ધરાનો એક તણુ જેટલો ભાગ પશુ ન્યાં સુધી દુરખનના હાથમાં હોય ત્યાં સુધી, અને એ રાજ્ય પરના દુરખન ઉકળના એકડાનું કખખનો અંત આણુવામાં ન આવે ત્યાં સુધી આપણે જીવને યેસુવું ન જોઈએ.

પાકીસ્તાનની કચાચેલી લઘુમતી પ્રબળ
લાગલા સમયથી જ પાકીસ્તાને પોતાની લઘુમતીઓ પર અધમ પ્રકાર ના અત્યાચારો યુજાયાં છે. પરિણામ

શું આવ્યું છે? દેશમાં શાન્તિ બળવ બના ભારત સરકાર તેમ જ પ્રજાને વાતાવરણુ વગેરે ગમે તેટલો ઉત્સુક હોય તે પણ અહીં રહેતી લઘુમતી યોને પાકીસ્તાનની વલણુને લીધે. પોતાની બીન-સલામતી અને ભયની લાગણુ થવાનીજ, પાકીસ્તાન આ પરિસ્થિતિ માટે ભારતને દોષ આપે છે, અને સાથે સાથે પોતાની લઘુમતી યોને હાંકી કાઢે છે. પાકીસ્તાનની સાનું કેકણે લાવવા આપણે ભારતમાં શું કરવું? તે પ્રશ્ન ઉપર ગંભીર વીચારણુ હજુ સુધી કરવામાં આવી નથી. યાર કરોડ મુસ્લીમોને ભારત માંથી હાંકી કાઢવાનાં પગલાંને આપણે અપનાવી શકીએ નહી. એવું પગલું માનવતાની અને ભારતીય રાજ્ય બંધારણની લાયક અને ભાવનાની ધીરકરું છે. વળી પાકીસ્તાન અત્યારે જે માર્ગે અખત્યાર કરી રહ્યું છે, તેમાંથી જે પગલાં વડે તેને ચલિત કરી શકાશે નહી. શરૂઆતમાં જ બ્યારે મી. ઝીહાને પુચવામાં આવેલ હતું કે ભારતમાં પાકી રહેતા મુસ્લીમો શું ભાવે તેનું હશે? હારે તેણે યેપર વાલીના કેટલાક ઉદાહરણ કે પાકીસ્તાન ના છ કરોડ મુસ્લીમોની ખાતર ભારતમાંના તેના યાર કરોડ સહધર્મી યોને ભોગ આપવામાં તે સંકાય એવોભયરો નહી. આથી સ્વાભાવીક રીતે જ ભારતના યાર કરોડ મુસ્લીમો ત્યાસેથી સહગુણુતીની કોષ આશાઓ રાખી શકે નહી. પાકીસ્તાનમાં તેઓ માવ એવો સપટ ખ્યાલ ધરાવે છે કે 'તેમના સાઠાન્યમાં રહેતા એક કરોડ હોડુઓને હાંકી કાઢવાના છે અને તેઓની જખીન છીનવી લેવાની છે.

કાશમીરના ઝડવાને જો ઉકેલ નહી આવે તો જગતની શાન્તિને હરકત પહોંચશે એવી ધમકી પાકીસ્તાન જગતને શા સાર આપી રહ્યું છે? આખરે કાશમીર એવો કોષ મોડો દેશ નથી કે જે સારીએ આલમની શાન્તિને ભેખખમાં યુધી શકે. માત્ર ચાલીસ લાખ માનવીઓ ત્યાં વસે છે. એથી ઉલુકું પાકીસ્તાનમાંથી એક કરોડ જેટલાં માનવીઓને હાંકી કાઢવામાં આવ્યાં છે અને તેના પ્રત્યા ઘાતો ભારતમાં રહેતા યાર કરોડ માનવીઓ પર પડવા સંભવ છે. અગર બે એ પાંચ લાખ કાશમીરીઓ દુનીયા ઉપર ભયકર આફતો ઉનારવાનું કારણ બની જતા હોય તો પાંચ કે છ કરોડ માનવીની ખાનાખરાણી એટલી જ ભયકર આફતોને નોતરવાનું કારણ બને એ દેખીતું છે. અને તેથી જ આ બારામાં પણ ભારતની સરકારને માટે મકકમ હાંધે કામ લેવાનો સમય પાકી ગયો છે.

ગાંધી સાહિત્ય

દ. આ. નો ઈતિહાસ	૭ ૧
જીવન પરિહ	૨૧ ૦
મહાદેવ દેશાઈનું જીવન ચરીત્ર	૨ ૦
મહાદેવ દેશાઈની ડાયરી	૧૦ ૦
" " " " ભા. ૧	૧૨ ૦
" " " " ભા. ૨	૧૧ ૧
" " " " ભા. ૩	૮ ૦
" " " " ભા. ૪	૧૧ ૦
" " " " ભા. ૫	૧૫ ૦
બાપુના કારવાસ કોહાણી	૧૦ ૦
હસ્ત લીખીત હાંદ સ્વરાજ્ય (છાપેલી કોપી સાથે)	૭ ૧
આત્મ કથા (ગાંધીજી)	૨ ૧
ગાંધીજીની સંક્ષીપ્ત આત્મ કથા	૩ ૦
બાપુની હાંધી (કાકા કાલેલકર)	૫ ૩
ગાંધીજીની સાધના	૨ ૦
શમ નામ (ગાંધીજી)	૧ ૧
બાપુ મારીમા (મનુ ગાંધી)	૨ ૧
બાપુની પત્રો : (આશ્રમની બેના ઉપર)	૫ ૦
બાપુના પ્રસાદી	૩ ૦
ગાંધીજી અને સામ્રાજ્યવાદ (શ્રી. મશરવાળા)	૨ ૦
નીતી નાશને માંગે (ગાંધીજી)	૧ ૦
આરોગ્યની ચાવી (ગાંધીજી)	૧ ૧
અનાસક્તી યોગ (ગાંધીજીએ ગીતાજીને કરેલા અવધાર)	૧ ૬
મહાત્મા ગોખલે (ગાંધીજી)	૧ ૦
આશ્રમ ભજનાવલી	૧ ૦
મંજળ પ્રભાત	૫ ૦
ગાંધીજીના સમાજસર્મા	૩ ૦
પાયની કેળવણી (ગાંધીજી)	૧ ૧
નીત્યમનન (ગાંધીજી સુતા પહેલા લખેલા તે વાક્યોનો સંગ્રહ)	૧ ૦
બાળ ચોથી ગાંધીજીએ લખેલી	૪ ૦
જ્ઞાપના બા (સ્તુત્રના ગાંધી)	૧ ૧
શાંધના તેર દિવસો (વોનામાલ)	૧ ૬
ત્રેમ પંથ (વા. ગો. દેશાઈ)	૧ ૦
ગાંધીજીનો સરકાર સાથે પત્રવ્યવહાર	૧ ૦
બાપુની સેવામાં	૧ ૦
અસહકારનો વિચાર	૧ ૦
ગાંધીજી (એક અધ્યયન)	૧૦ ૦
કસ્તુરબા રસાયક અંક	૨ ૦
ગાંધી રસાયક અંક	૨ ૧
બાપુના-બા ને પત્રો (સ્તુત્રના પર લખાયેલા પત્રો)	૨ ૦
કલકત્તાનો ચમત્કાર	૧ ૧
દાણેશાઈ	૭ ૧
નળ આખ્યાન	૧ ૦
મારી જીવન કથા (ભારતના રાષ્ટ્રપતી રાજેન્દ્રપ્રસાદ)	૧ ૦
હાંદનો કોમી ત્રીકોણ (કોમવાદ વિરો લખેલું)	૧ ૧
સર્વોદયના સીદ્ધાંત	૧ ૦
હાંદી રાષ્ટ્રીય મ. સભાનું બંધારણ	૧ ૦

સાહુ અને ઉચું સાહિત્ય

મંગોત્રી (કાવ્ય સંગ્રહ) ઉમાશંકર ભેરી	૭ ૧
ગીતામંથુરી " " મનુદેશાઈ	૪ ૦
સ્વપ્ન કથા (સુનરી) (નવલ કથા)	૧૦ ૦
સ્વકષ્ટ (સુવાક્યોનો સંગ્રહ) હુમકેલુ	૭ ૦
અધ્ય વસ્તે (સુનરી)	૮ ૧
શહીદોનો સંદેશ (આર્યવેદના શહીદ)	૪ ૦

મળવાનું ડેકાણું આ ઓફીસ :

INDIAN OPINION,
P. BAG,
PHOENIX.

નવલ કથાઓ તથા ટુકડી વાર્તાઓ

બે નવલ કથા (રાજસ્થાન)	૫ ૦
સંમિલના સુર	૫ ૦
શોભના (ર. વ. દેશાઈ)	૮ ૧
કપાલ કુંડલા (બંધોમ ચંદ્ર)	૧ ૧
નવલીકાઓ (ગેધાણી)	૧ ૧
રસબીદુ (ર. વ. દેશાઈ)	૭ ૦
બીરેન્દ્રાદાર (મે)	૮ ૧
તુલસી ક્યારો (મે)	૮ ૧
મળેલાજીવ (પ. ખંડે)	૮ ૦
બીર સાથી "	૧૧ ૦
સોરઠી ગાથા "	૧ ૧
દેવદાસ (શરદાજી)	૫ ૦
નજી વાર્તા "	૨ ૧
યુભકા "	૧ ૦
ચાર અકાશ (રવીન્દ્રનાથ ટાગોર)	૫ ૩
ધરે બાહીરે "	૬ ૦
રાજર્ષી	૭ ૦
લાવણ્ય	૫ ૬
મહાનવી ભવાઈ	૧૨ ૦
મેઘ બીદુ	૭ ૦
ભાગ્ય નિભાણું	૭ ૧
નજી અરધુ બે	૪ ૦
ઉઠી વોટ	૮ ૧
ઉનચન	૭ ૦
હલાની સહચરી	૫ ૦
દોન કૂવ	૧ ૦
અથરતા વાયરા	૭ ૩
કાંતી	૬ ૦
ખજા બાપુ	૭ ૧
આવતી કાલ	૭ ૦
કઈંચ વધ	૧૦ ૧
અજીપુટ ધારા	૭ ૧
અધુરી વાત	૧૦ ૧

મળવાનું ડેકાણું :

INDIAN OPINION,
P. BAG, PHOENIX.
NATAL.

વાંચવા લાયક સુંદર પુસ્તકો

વિવેક અને સાધના (હેદારનાથ)	૧૦ ૧
ગીતા મંથન શ્રી. મશરવાળા	૭ ૧
ગીતા પવની " "	૧ ૩
કેળવણી વિકાસ (શ્રી. મશરવાળા)	૨ ૦
સ્ત્રી પુ. મર્યાદા " "	૨ ૦
સચ્ચી કાંતી " "	૫ ૦
કેળવણી વડે કાંતી	૭ ૧
પૂર્વ આફ્રીકાની સંદેશ (કાકા કાલેલકર)	૭ ૧
મારી જીવન કથા (નિહાર)	૧૫ ૦
કલકી અને સંસ્કૃતીનું ભાષી (રાધા કૃષ્ણન)	૨ ૦
જીવતા તહેવારો	૫ ૧
માણું હાંદનું કરાંત (જવાહરલાલજી)	૧ ૦ ૦
સરદાર વલ્લભભાઈ ભાગ ૧	૧૩ ૦
મારી જીવન કથા રાજેન્દ્રપ્રસાદ	૧ ૦ ૦
સરદારનાં ભાષણો	૧૨ ૦
એક ધર્મ સુલ (અમદાવાદનો મહુરોનો લાલ ધતિદાસ)	૧ ૩
વિરાજવણું (શરદાજી)	૧ ૩
આર્ય વિદ્યાપીઠ (શ્રીકેકા માટે)	૨ ૧

મળવાનું ડેકાણું :

'Indian Opinion', P. Bag, Phoenix, Natal.

આપણી અસ્મિતા

બકુલ ત્રિપાઠી

‘આ પણા યુવરાતી લેખકોથી તો બાહ, ચાક્યા!’ એક સિને વાતવાતમાં કહ્યું.

‘કેમ, કેમ, શું થયું?’
‘અરે, વાત જ્વો દો ને!’
‘પણુ થયું શું? એમનો કંઈ વાક, કંઈ યુનો...? બસ એમ ને એમજ?’
‘બન્યુ એવું કે હમણાં મેં એક ઐતિહાસિક નવલકથા વાંચી...’
‘પણુ એમાં યુવરાતના લેખકોનો વાંક?’

‘સાંભળો તો ખરા! એ નવલકથા માં લખેલું કે પહેલાંના વખતમાં દોહાદ એ બંદર હતું...’
‘ખરાખર છે?’

‘શું, કેવાળ બરાખર છે?’ એ ચિકાયા. ‘પહેલાંના વખતમાં દોહાદ બંદર હતું? આપણા યુવરાતી લેખકો માં જરા વ ચોક્કસાહ નથી. ત્યાં આપણી જ્વનતા શે શું બાહ! આ મહારાષ્ટ્રમાં આરી જુલ યહ હોય ને તો...’ કહીને એમણે યુવરાતના સાહિત્ય જ્વનતની અપૂર્ણતાઓ વિષે મને શોડું કે શ્રવણસુખ આપ્યું.

એકલા એ મિત્રનીજ નહિ, બીજા અનેક યુવરાતીઓની ફરિયાદોનો મોટા માં મોટો વિષય યુવરાત જ છે. આ પછામાં ચોક્કસાહ નથી, ખત નથી, આપણે આરંભે શુરા છીએ, આપણે માનં વેપારી છીએ, આપણું સાહિત્ય અનુવાદ-રસથી છલકાય છે, આપણે પારકી ચોપાણીનો વાંચીએ છીએ ને જ્વસામાં સૌથી આગળ બેસીને ઝોકાં ખાઇએ છીએ, આપણી સંસ્કૃતિઓને બંગાળથી કલાકારો આભાત કરવા પડે છે અને મહારાષ્ટ્રથી પ્રસ્તિતો લાવવા પડે છે, આપણાની આપણને કદર નથી, આપણે આ નથી અને તે નથી. એમ ઘણું ઘણું, ઘણી રીતે, ઘણાને ચોંચેથી સાંભળવા મળે છે. હમણાંએ એક મિત્ર આપણી સંસારપ્રવૃત્તિની વાત કરતાં મને કહેતા હતા: ‘પછી તમારું પેલું મંડળ કંઈ ચર્ચ ગયું છે?’

‘હારતો, ત્યાર પછી તો અમે બીજાં બે મંડળો કાઢયાં.’
‘અને એ વ સુદ્ર ગયાં, કેમ?’
‘હારતો. કારનાં વ!’

‘તમને કંઈ શરમ આવે છે કે નહિ? મંડળો કાઢવાં ને પછી ચલાવવા નહિ એ તે કંઈ ઠીક કહેવાય? તવન આરંભે શુરા! યુવરાતીઓને આરંભે શુરા અમથા કલા ડરી?’ એમણે સંભળવ્યું.

‘હા, હા, પણુ એથી એટલું તો સાનિત યહ જ્વ નય છે કે આપણે યુવરાતીઓ આરંભે તે આરંભે, પણુ શુરા તો છીએ જ ને?’ મેં કહ્યું. પણુ એમનો અસતોષ તો ફુર ન જ્વ થયો.

મને સમજતું નથી કે આરંભે શુરા યવામાં ખોડું શું છે. જગતમાં બધે આરંભતું જ મહત્વ છે. કોઈબંધે અમેરીકા-પ્રવાણોનો આરંભ કયો,

અગરમે દક્ષિણુ દિશામાં જ્વવાનો આ-રંભ કયો, રશિયાએ જ્વનતા-રાજ્યનો આરંભ કયો, ગાંધીજીએ રાજકારણમાં અહિંસાને સંયોજવાનો આરંભ કયો, એમાં જ એમતું મહત્વ છે. ખરું શુરા પણુ આરંભમાં જ દાખવવાની જ્વર છે. અરે, કથરે પોતે શું કયું? છે? આ વિરાટ સંસ્થિતો આરંભ જ માત્ર-સાથે કયો. તે પછી એણે એની સાથે જ્વનેયું છે? એ...પને, દુનિયા દુનિયાનું કામ કરે છે ને ભગવાન ભગવાનનું. એટલે આરંભે શુરા યદને આપણે તો ઇશ્વરી માંભને જ અનુસરી રલા છીએ.

પણુ જ્વમાં માણસ દુધમાંથી - પોરા કાઢવા જ ખેડો હોય ત્યાં શું કયેવું? મને એક જ્વણુ કહે, ‘આપણે ત્યાં યુવરાતમાં અનુવાદોની જ કદર છે: મૌલિકની કદર જ નથી.’ મારા એ મીઠે પહેલાં શોડીક વાર્તાઓ લખેલી. એમણે એ આપણાં બેચાર હાપા-માસિકોમાં મોડકી જ્વેએલી, અને તેજે રજો એ અસ્વીકૃત યદને પાછી પગવી હતી. પણુ એમ હારે તો એ યુવરાતી ઠાના?

એટલે એમણે એ વાર્તાઓમાં શોડો ફેરકાર કરી ઉપર લખ્યું: ‘મુજ બંગાળી લેખક ચિત્તરંજન રાયની વાર્તાનો અનુવાદ.’ ને બસ, આડી ગઢ: સરસ રીતે, મિત્રો સાથે એ વાર્તા છપાઇ અહ! એમને નામ મૌલિક લેખક તરીકે ન આગ્યું, પણુ એ જ વાર્તાઓના અનુવાદક તરીકે યુવરાતે એમને વધારી લીધા!

એમના આ અનુભવમાં ખોડું તથ્ય રહેલું છે. એ આપણો પરસાહિત્ય-પ્રેમ સાથિત કરે છે. અને પ્રેમ એ એની અલૌકિક ધીજ છે કે જે ન્યારે આપણા કલ્પનો કર્ણે છે જે ત્યારે સ્વાભાવિક રીતે જ કાણુ પાડું, ગમે તેવું અપનાવતાં પણુ આપણે સક્રિયાતા નથી.

અને એમાં વાંધો વ શો છે? સૌ પોતપોતાનાં વખાણુ કરે એનાં કરતાં કદી હું તમારાં વખાણુ કરું અને તમે મારાં વખાણુ કરો એજ સાઈં લાગે, તે સૌ પ્રતો પોતપોતાનું જ વાંચે એનાં કરતાં બંગાળ યુવરાતનું વાંચે ને જ્વરાત બંગાળનું જ વાંચે એ વધારે સરસ લાગે. અને જે બધા જ પ્રતો આપણા જેવા અનુવાદ પ્રેમી થઈ જ્વ જ્વ તો તે કેવી મજાની પ્રગતિ યાવ! એ...વ ને વસ, યુવરાતી લેખકની વાર્તા પૂરામાં વસવાતી હોય, પૂનાના લેખકની નવલ ક્ષણપુસ્તકો નાવિક વાંચતા હોય, ત્યાં બંગાળી ગીત કોષ રાજસ્થાની યુવાન

ઉટ પર ખેડો ખેડો લખકારતો હોય, રાજસ્થાનોના નિબંધ કન્યાકુમારીની કોષ કન્યા વાંચતી હોય, ને કન્યાકુમારી તું નાટક આપણા અંદવન મહેતા વાંચતા હોય...બસ, એ વ ને આપણું ભારત અનુવાદો જ વાંચ્યા કરતું હોય તો રંજ રહી જ્વ, સાચી આંતર-ભારતી યહ જ્વ.

મારી કલ્પનામાં તો એક એવો મંગલ દિવસ રમે છે કે ન્યારે સૌ માત્ર અનુવાદો જ વાંચતા હશે અને પોતાના પ્રાંતનું મૌલિક લખાણુ કોષ વાંચતું જ નહિ હોય! એવે સમયે દિલ્હી માં એકાદ સાહિત્ય પરિવદ બરાષ હશે, એમાં જુદા જુદા પ્રાંતના પ્રતિનિધિઓ આપ્યા હશે અને ત્યાં કોંક મહારાષ્ટ્રી કોષ યુવરાતીને કહેતો હશે: ‘બાહ તમારે ત્યાં પેલા રમણુલાલ શાહ યુજ સરસ લખે છે, હો?’

‘રમણુલાલ? યુવરાતી કહેશે: ‘રમણુલાલ શાહ! એ કોણુ?’
‘કેમ? તમારા યુવરાતીનો મોટા લેખક છે ને?’

‘ના બાહ, મેં તો એમનું કંઈ વાંચ્યું નથી. પણુ મેં તમારા શ્રી. કરવરકરનાં કાવ્યો વાંચ્યાં છે; અદ્યુત છે!’

‘કરવરકર! અમારે ત્યાં મહારાષ્ટ્રના લેખક છે? કોણુ જ્વણુ! મારા વાંચ વામાં આજ નથી.’ મહારાષ્ટ્રી કહેશે.

ત્યાં તો ‘ખરી વાત છે; તમારા કરવરકર જ્વ સરસ લખે છે, કહેતા કોષ બંગાળી વચ્ચે ઝુકાવરો

‘એમ તો તમારા યિનયત્રંદ રાય પણુ ક્યાં ઉતરે એમ છે?’

‘યિનયત્રંદ! એ કોણુ?’
‘કેમ, પેલા તમારા વિખ્યાત બંગાળી લેખક?’

‘જે’ કંઈ એમનું ખાસ વાંચ્યું તો નથી, બંગાળી કહેશે. ‘પણુ મને યાદ છે ત્યાં સુધી એમની એક બંગાળી વાર્તાના મરાઠી અનુવાદના યુવરાતી. રૂપાંતરના બંગાળી ભાવાનુવાદ વિષે ક્યાંક સાંભળ્યું ‘તું ખઈ.’

પણુ હું યદ્યું ને? નહિ આવવા દે, કદી નહિ આવવા દે, આપણા હું અનુવાદ-ત્રીપાઠીઓ આવે મંગલ દીવસ કયારેય નહિ આવવા દે. ભારત બરમાં બધે માત્ર સારાખાટા ગમે તેવા પણુ અનુવાદ જ વસવાત હોય, મૌલિક પણુ અનુવાદિત રસરૂપે જ બહાર પડતું હોય, એની ઉચ્ચ કક્ષાએ આપણે કોણુ જ્વણુ કયારેય પહોંચીયું?

પણુ લોકો એકલી આપણી અનુવાદ બકિતની જ ઠીક કરીને અટકતા હોય તો ઠીક; પણુ એ તો કહે છે કે આપણા માં કલાપ્રેમ જ નથી. દાખલા તરીકે

સંગીત તો એમાં, પેલા પાકીસ્તાન રેડીયોના નિયામક જ્વનામ યુષ્કારી મુંજાઈ દતા ત્યારે કહેલાં તો મમ, મહા રાષ્ટ્રમાં એટલો તો સંગીતશીખ છે કે ત્યાંના ઉન્દરો સુડ્યું કરે છે, તે વ સંગીતમય હોય છે! ન્યારે આપણા યુવરાતીઓ? નામ નહિ મળે સંગીત પ્રેમનું!

સંગીતમાં જ નહિ, બીજી કલાઓ માં પણુ આપણું આણું છે. ચિત્રકલા માટે આપણે બંગાળ તરફ જ્વણું પડે છે અને તુલકળા માટે દક્ષિણુ તરફ. આપણી પોતાની પાસે તો માત્ર એક વૈસા કમાવાની કળા છે. આપણને રસ હોય તો માત્ર વેપારમાં, એમ અનેકતું માનવું છે.

હા, એ ખરું કે વૈસા કમાવાની પ્રવૃત્તિ માટે આપણા હૃદયમાં પ્રેમ છે; એની ના નહિ. એકે વાત છે કે એક વાર કોંક પરદેશીએ એક અંગ્રેજ, એક ફ્રેન્ચ, એક જર્મન અને એક યુવરાતીને ‘હાથી’ વિષે નિબંધ લખી લાવવાનું કહ્યું. અંગ્રેજે બે વર્ષ આડી કાના જંગલમાં ગાળ્યાં અને ‘હાથીનો શિકાર’ એ વિષય પર એક ગ્રંથ લખી નાખ્યો. કેન્ડે ત્રણ વર્ષ નિરીક્ષણ કરીને ‘હાથીઓનું પ્રેમહવન’ એ વિષય પર સુંદર પુસ્તક રચી નાખ્યું જર્મને ચાર વર્ષ બ્રીટીશ મ્યુઝિયમમાં બેસી ‘પશ્ચરયુગના હાથીઓનું માનસ-પૃથક કરણુ’ એ વિષય પર સંશોધન-ગ્રંથ લખ્યો. પણુ યુવરાતીએ પોતાના સેક્ટરી પાસે ‘હાથીતાંના વેપાર’ પર ચાર પાનાનું ચોપાણિયું લખાવીને જ સંતોષ માચે!

આમ, યુવરાતીએ વેપારપ્રેમી છે અને એમનામાં કલાપ્રેમ એટલો છે એ વાત સાચી હોય તો પણુ એના પ્રત્યે જ્વેવાની આપણી દૃષ્ટિ ખોટી છે. બાહ આપણે ત્યાં કલાનો વીકાસ એટલો યથો હોય તો વ એનું કારણુ શું એ ખબર નહિ એનું કારણુ છે આપણી ભાવનાશીલતા. પેલું કહું છે ને, કે ‘તારી શીલળ હાયામાં-સૌને પોદારી, તારા દીવના સંતાપ તું તપજે એકલો!’ એમ આપણે પણુ તુલ, ચિત્ર, સંગીત, શિલ્પ એવી બધી મજાની વસ્તુએ આપણા બીજા બધું પ્રાંતોને સોંપી ધન-અર્જનની કડવી ફરજ માથે લાઇ લીધી છે. આ તે કંઈ જ્વેવા તેવો આત્મભોગ છે? આપણે બીજા પ્રાંતોને માત્ર લેવાની તક આપી છે. છતાં વ આવા ઉત્તમ આત્મભોગને આપણી નમળાઈ મણવામાં આવે છે!

[‘કુઅર’માંથી હુ’કાવીને.]

સોડેટીસની સકર
હાંદના ગ્રામ્ય હવન વિશે લેખકે સવાહ જ્વનામ રૂપે આ પુસ્તકમાં સોડેટીસના વીચારો દર્શાયા છે.
કીમત શી. ૩-૬.
આ ઓરિસેરી મળશે.

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
 MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
 WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
 HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
 33 West Street, JOHANNESBURG.
 માર્સ્ટર બ્રધર્સ
 હોલરોલ મરચન્ટ્સ ઓફ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ
 રશમી તેમજ સુતરાઈ કાપડ, ડુલન રસ. પ્લાન્ટેશન-મિશી બાબતો માટે
 ખત નતનો માલ. તેમજ ફેબ્રીકેશન ક્યારન્ટ સાડીઓ
 વીગેરે માટે ઢમારે લાં પ્રથમ તપાસ કરવા બલામખુ છે
 33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
 ફોન : 33-2651

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN". Phone 29388
P. HARGOVAN & CO.
 (PTY.) LTD.
 WHOLESALE MERCHANTS
 AND IMPORTERS.
 P. O. BOX 1250.
 155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

NATHOO TABHA
 TIMBER & HARDWARE MERCHANT
 & DIRECT IMPORTER
 Door, Windows, Corrugated Iron, Cement,
 Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant
 brands paint or any other building material
 at reasonable price.
 Established 1907, NATHOO TABHA,
 107 Queen Street, Phone 24647.
 Telegraph "Mani," DURBAN.

M. J. PATEL
 INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
 Importers & Exporters & General
 Commission Agents
 10 Peking Road, KAWOON, HONG KONG.
 Special attention is paid
 to indent orders
 Write To Us For Further Particulars.

PROPERTY
 If you are interested in selling or buying Property in any
 part of Johannesburg or Transvaal please contact:
K. J. TAVARIA
 7 Kort Street, JOHANNESBURG.
 Phone: 339859 or 228727.
 પ્રોપર્ટી
 જોહાનીસબર્ગ અથવા ટ્રાન્સવાલના ના કોઈ પણ ભાગમાં
 પ્રોપર્ટી વેચવી યા ખરીદવી હોય તેા મળો:
 કે. જી. તવાડીઆ,
 ૭ કોર્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
 ફોન : 33૯૮૫૯ અને ૨૨૮૭૨૭.

કરનીચર! કરનીચર!! કરનીચર!!!
 બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, બોર્ડરોમ, ડરેસિંગ ચેસ્ટ,
 સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ડેસ્ક, છુક કેસ, ટેબલ, તકન કીકાયત
 ભાવે ખરીદી શકશો. જાતે પધારી લાભ લેવા ચુકશો નહિ.
 —બ્રોકર, ટેબલ અને કીચન ડરેસર—
 જે દમારી જેખરેખ નીચે તઈવાર થાય છે. તેજો સ્થાક હમેશા તઈ-
 ચાર રહે છે માત્ર-રોકડા ભાવેના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને નેચુર
 આગલ વધારો.
L. MISTRY
 51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
 PHONE 33-4691. BOX 2626.

ધીરૂભાઈ પી. નાયક
 વીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ
 છ'હગી, આગ, ચોરી, લુલ્લાક, અકસ્માત, પ્લેટગ્લાસ, વિગેરે
 ના વીમા અમે ઉતારાવી આપીએ છીએ.
 ઈન્કમટેક્સ, પરસનલ ટેક્સ, રેવન્યુ કલીયરન્સ સર્વોક્તિ અને
 ઈમિગ્રેશનને લગતી બાબતોમાં અમારી સલાહ લો.
 Phone : 33-9033. 29e Commissioner Street,
 JOHANNESBURG.

તાજુ ઉમદા ફ્રૂટ
 ડરબનનું અમુદુ ૧/૬ રતવ; મોટી કલીનુ લસણુ શી ૧ રતવ; મોળ બાસ
 કીટ ૧૦/૬ ડઝન; લાંબી અને સ્કેવર બાસકીટો ૧૬/૦ ડઝન; કપુરી તથા
 સેવલી પાન શી ૬ રતવ; પોરેટર અઝગ.....ખતાના કાચા ખનાના,
 પોપો, પાઇનાપલ, નાચીસ અને મેન્ડરીન રોજના બનર બાનથી મળશે.
 દેશી સાકમ્મણમાં સુરતી સફેદ પાપડી કાળી પાપડી, તુવેર સીંગ, વેગબુ
 શેકટાની શીંગ, દુધી અને લીલાં મરચાં મળશે શી. ૭-૬ થી શી ૧૦ નું
 પારસલ ખનાવી પોસ્ટથી મોકલોએ છીએ. સુરણુ, આંચા હળદ તથા
 લીલી હળદની મોસમ ચાલુ થઇ છે.
A. KADER & Co., (PTY) LTD.
 WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
 P. O. Box 251. DURBAN.

Always Better. Better Always.

Are Kapitan's Tempting
Sweetmeats.

For nearly half a century we are leading in the
manufacture of Quality Sweetmeats and Cakes.
TRY US FOR THE LATEST INDIAN RECORDS.

Address:

KAPITANS BALCONY HOTEL,
(KORNER SWEETMEAT HOUSE)
Corner Grey and Victoria Streets,
DURBAN.

Phone 23414.

Tel. Add. 'KAPITANS.'

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
—CO. LTD.—

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

—&—
Direct Importers.

**47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.**

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?

Have you provided for your dependants?

Prepare for the future

Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with 'THE OLD MUTUAL' your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has
best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760,
JOHANNESBURG.

Phones:— } Business 33-0711
                  } Residence 33-5961

धी न्यु हिल फुश-स्वीट मार्ट

नेनेर: मल्लिभार्थ बाबुभाई मदीपोरवाणा.

इरेके नतनी मीकाईमि, मोरुभा धीनी तेमन मोदा नेवा,
मसालाधी अमे जनावीये छीये.

अभाइ' वभल्लामिठु' सुरती कुशु' सेव, मभरा, गांठीया, लछया,
पातरा विगेरे इरेके ताल' जनावीये छीये.

पार्दी वीगेरे मारे मोदा प्रभाळुमं मीकाई मीदर् प्रभाणे इके
वभतमं जनावी आपीशु'.

PHONE 33-6575.

P. O. BOX 3680.

THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President St., Corner Diagonal Street.

JOHANNESBURG.

Bankers: BARCLAYS BANK (D. C. & O.)

Partners:
C. C. PATEL
L. B. PATEL
S. K. PATEL

L. B. & COMPANY
PHONE 429

Branches: P.O. Box 83, BROKEN HILL
P.O. Box 89, LUANSHYA

Telegrams and Cables: "CLOTHING"
P.O. BOX 93.

NDOLA,

N. RHODESIA

**WHOLESALE MERCHANTS AND
CLOTHING MANUFACTURERS**

Phone 53.

Telegrams 'SOLANKI.'

P.O. Box 208.

Solanki & Co. Ltd.

Merchant & Direct Importers

**Extensive range always carried in
the following:**

Silks, Drapery, Toilets, Per-
fumes, Curios, Fashion Goods
and Jewellery, Wide Range of
Indian, Persian and Chinese
Carpets.

Stockists of well-known branded
Watches.

COPPERBELT PIONEER STORE

Where Quality and Service
are Paramount.

Luanshya,

Northern Rhodesia.

अमेो इरेके नतनी इरेकनी दणेो तेमन तेना आरेो नती हेभरेभ
नीये जनावीये छीये तेमन मेल्लपोर्ट इरीये छीये. नेवा के मगदण,
अइददण उडी. अइददण उडीतेो आरेो, तुवेरदण त्या मल्लुदण मोकभा
कायधनीवेव. मल्लुनोआरेो मोकभा कांडेरी वभरनेो, 'वाकदण, वाक,
मड, मसुरदण, पावरी साइ इरेक त्या उडेरी, मोल्लदण, रानगरेो, वगेरे
भान त्या सेमपेो मारे दणेो.

AFRICAN DALL & FLOUR MILL.

Tel Address: "DALLMILL"

P. O. Box 888, MOMBASA.

Kenya Colony.

Proprietors :
 C. L. Patel, D. K. Patel
 V. B. Patel, H. J. Patel
 K. C. Patel.

The Star Clothing Factory

Wholesale Merchants

CLOTHING MANUFACTURERS

P.O. Box 237. Phone 514.
 Jameson Road, Livingstone,
 NORTHERN RHODESIA.

Our S.A. Representative:

H. L. Hompes & Co.,
 (Pty.) Ltd.

Durban, P.O. Box 1301.
 Johannesburg, P.O. Box 3480.
 Capetown, P.O. Box 824.

Wholesale Clothing Manufacturers
MANUFACTURERS
 OF
MENS' TROUSERS,
SPORTS COATS
AND
SUITS.

Trade Enquiries to:
 P.O. Box 541 — BULAWAYO
 P.O. Box 150 — KITWE, N.R. 2
 P.O. Box 7482 — JOHANNESBURG.
 P.O. Box 541 — CAPE TOWN.
 P.O. Box 4 — PORT ELIZABETH.
 P.O. Box 739 — EAST LONDON.

Convoy Garments Manufactured by:

Maxwell Clothing
 Co. Ltd.

P.O. Box. 541, Phone 3786.
BULAWAYO.
 Tel. Add. "CONVOY."

Phone: 29121/3 (Switchboard)
 24179 (Manager)

Cables & Tel. Add:
 "PROSPERITY" (All Branches)
 (Established 1927)

P.O. Box 2197

Premier Produce

Co. (Pty) Ltd.

General Wholesale Merchants
 EXPORTERS AND IMPORTERS

Buyers and large Stockists of all kinds of Indian and European Groceries, Provisions, Spices, Oils, Grains, Beans, Peas, Kaffircorn, Malt, Maize, Maize Products, Wheat, Wheaton Products, Crockery, Hardware and also Coal of all types.

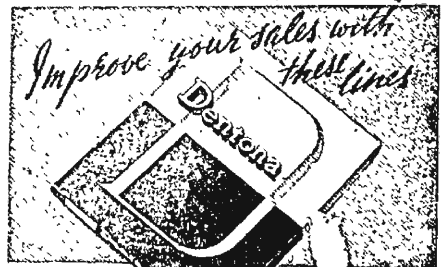
All enquiries for Export and Import
 to the Head-Office.

Head-Office: "PREMIER HOUSE"
 364 Pine Street, Durban.

also at

JOHANNESBURG :
 Phones: 34-3554/5
 P.O. Box 200, Fordsburg.
 82, Crown Road,
 Fordsburg, Johannesburg.

BENONI
 Benoni Coal Site
 Phone 54-1813,
 Rangeview Coal Sites—54-2205
 P.O. Box 392, Benoni.

Full range of men's and
 boys' khaki shirts and
 clothing.

khaki
 gabs,
 opticals,

DENTONIA
 SHORTS AND SLACKS
 IN MOYCASHEL

TRADE ENQUIRIES

UNION OF S. AFRICA
 DENTON TRADING CO.
 JOHANNESBURG

Phone 34-4391

P.O. Box 3561

N. RHODESIA
 FEIGENBAUM BROS.
 BULAWAYO

Phone 2758

P.O. Box 354

BRITISH EAST AFRICA
 VAN BRUSSEL & CO. (E.A.) LTD.
 TRUST MESSIAES

Phone 4010

NAIROBI

CONGO BELGE
 H. J. HYMANS
 ELISABETHVILLE

Phone 313

P.O. Box 157

MASHONALAND AND P.E.A.
 W. F. NEUMAN
 SALISBURY

Phones 2-1219/2-4924

P.O. Box 1492

BULAWAYO CLOTHING FACTORY LTD.

Phone 2410, Bulawayo, P.O. Box 427, Southern Rhodesia.